

KRIZIŠKA
EVANGELIJA
V CELJU

RASTIMO V SVOBODNI DOMOVINI

V osnovnih in podružničnih šolah se že mrzlično pripravljajo na proslave dneva republike, ki jo bodo združili s sprejemom prvošolčkov v pionirsko organizacijo. Kar 597 cicibanov bo izreklo pionirsko zaobljubo, te dni pa se pridno učijo tudi svojo himno. Občinska zveza DPM je poskrbela za pionirske rutice, kape in izkaznice, ki jih bodo najmlajšim izročili starejši pionirji. Skrbno se na ta svečan in pomemben življenjski dogodek pripravljajo tudi starši, skratka to je praznik vseh, ki sodelujejo v vzgoji za lepše življenje bodočih rodov.

Rastite v svobodni domovini, dragi pionirji, v šoli pa veliko uspehov. Mnogim čestitkam se pridružujemo tudi mi.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1985

1119851159.11

COBISS

SAVINJSKI OBČAN

Leto VIII
Številka 11
November 1985

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca SZDL Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal, Irena Terglav, Breda Vorstovek in Milan Žolnir.

Novinarki: Irena Jelen-Baša, Marjana Matijec-Natek

Tajnica in vodja dopisništva: Vladka Cerovšek

Lektorica: Anka Krčmar

Naslov uredništva: Žalec, Ulica Heroja Staneta 1, telefon:

711433

Grafična priprava: Savinjski občan

Tisk: ČGP VEČER Maribor

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu Republiškega sekretariata za informiranje, št. 421-1/72 je časopis Savinjski občan oproščen prometnega davka.

PREDVSEM NA ZAHODNA TRŽIŠČA

Na konvertibilno tržišče je gospodarstvo žalske občine izvozilo za 4.282.504 tisoč din blaga, kar je za 21,5 odstotka več v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta in za 3,5 odstotka več, kot predvideva resolucija. Največji izvozniki v tem letu so SIP Sempeter, Hmezad Export-Import, Tekstilna tovarna Prebold, Aero Sempeter in Garant Polzela. Tudi struktura izvoza je ugodna, saj gre predvsem za izdelke z višjo stopnjo predelave. Izvoz na klirinško tržišče se je zmanjšal v primerjavi z lanskim letom. Uvoz je letos bil večji za 14,8 odstotka, gre pa predvsem za uvoz reprovizivnega materiala in le dobrih pet odstotkov predstavlja uvoz opreme, kar je ob visoki stopnji odvisnosti le-te zaskrbljujoč podatek.

Stopnja pokritja uvoza z izvozom je še vedno ugodna in znaša indeks 166,5.

Manj zadovoljni pa smo lahko z doseženim fizičnim obsegom proizvodnje, ki je manjša za 1,9 odstotka, kar pa se odraža v rasti celotnega prihodka, doseženega z indeksom 169. Porabljeni sredstva so porasla kar za 85 odstot-

tkov, posledice se kažejo zaradi visokih obrestí za obratna sredstva, pa tudi drugih stroškov, ki se po novem zakonu obračunavajo iz celotnega prihodka. Nadpovprečna rast porabljenih sredstev je prisotna v industriji, gozdarstvu, prometu in zvezah, gostinstvu in turizmu, obrti in obrtnih storitvah ter v financah in drugih poslovnih storitvah. Zaradi visoke rasti porabljenih sredstev se je ekonomičnost zmanjšala za osem odstotkov. Večja je bila le v kmetijstvu, gradbeništvu in stanovanjsko-komunalni dejavnosti. Dohodek se je povečal le za 31 odstotkov, najnižjo rast ima industrija, kjer so se poslovni rezultati zelo poslabšali. Enako velja tudi za trgovino. Razmere so se poslabšale tudi pri delitvi čistega dohodka, saj so se v primerjavi s polletjem zmanjšala sredstva za razširjeno reprodukcijo. Rentabilnost je sicer porasla za en odstotek, na meji rentabilnosti pa je poslovalo trinajst OZD.

Z izgubo so po devetih mesecih poslovale tri OZD, in sicer Hmezad-Mlekarna Arja vas (642.788.711 din), Hmezad-DO Gostinstvo in turizem (54.578.442

din) in Zarja-TOZD Lesna industrija (11.118.688 din), skupaj je torej izgub za 708.485.822 din, kar je štiriinpolkrat več kot v enakem obdobju lanskega leta.

Investicijska poraba je bila dosežena v višini 1.826.072 tisoč din, dobrih 70 odstotkov sredstev je bilo usmerjenih v gospodarske naložbe, 29 odstotkov za družbene dejavnosti in le 0,1 odstotka za stanovanjsko izgradnjo. Finančna struktura investicij je bila ugodna, saj le dobrih osem odstotkov predstavljajo kreditna sredstva.

Vse bolj zaskrbljujoči pa so podatki o povečanju zalog, ki so kar dvakrat večje v primerjavi z lanskim letom, zalog gotovih izdelkov je več za 141 odstotkov. Najbolj so se zaloge povečale v industriji in sicer za 172 odstotkov. Proizvodnja predelave kovin beleži povečanje z indeksom 592, strojegradnja 436, preje in tkanin pa 294 %.

Nazadnje zapišimo še podatek, da je bil povprečni osebni dohodek v gospodarstvu v tem obdobju 45.562 din in je v primerjavi z lanskim večji za 77 odstotkov.

jk

REVOLUCIJA IN GLASBA

V četrtek, 28. novembra, bo ob 20. uri v Kulturnem domu Žalec 13. festival **REVOLUCIJA IN GLASBA**, organizirata pa ga Republiški svet ZSS in Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Festival bosta neposredno prenašala televizija in radio Ljubljana. Zato organizatorji opozarjajo obiskovalce na točen začetek, kar pomeni, da se je potrebno zbrati v dvorani najmanj 15 minut pred začetkom prireditve.

V programu 13. festivala **REVOLUCIJA IN GLASBA** bodo sodelovali simfonični orkester slovenske filharmonije in Partizanski pevski zbor Ljubljana, dirigiral bo Ciril Cvetko.

Nastopili bodo solisti Zlata Ognjanovič — sopran, Jože Kores — tenor, Stanko Koritnik — bariton, Dragiša Ognjanovič — bas.

Da so nam organizatorji zaupali tako priznano in kvalitetno prireditev, je zasluga prizadevnih kulturnih delavcev v občini in v Žalcu, jasno pa je, da so v Žalcu sedaj tudi pogoji za takšne prireditve. Na prireditve se namreč že skrbno pripravljajo, pričakujejo pa, da tudi tokrat obiskovalci ne bodo zatajili.

Prireditve namreč sodi tudi v sklop praznovanja dneva republike.

jk

ZA DAN REPUBLIKE 29. NOVEMBER

ČESTITAJO
DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM

SKUPŠČINA OBČINE
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
SAMOUPRAVNE INTERESNE
SKUPNOSTI

UREDNIŠTVO SAVINJSKI OBČAN
ŽALEC

ŠE EVIDENTIRANI MOŽNI KANDIDATI

Predsedstvo Občinske konference SZDL Žalec objavlja pregled evidentiranih možnih kandidatov za najodgovornejše funkcije v občini, ki so bili evidentirani v času od 10. oktobra do 11. novembra 1985.

— za predsednika in podpredsednika skupščine občine Jože Jan, Stanko Dolar, Drago Pušnik, Stane Lesjak;

— za delegate družbenopolitičnega zbora Anton Jurak, Franc Špeglič, Miron Trpin, Ivan Uranjek, Cveta Mikuž

— za predsednika in podpredsednike izvršnega sveta Edi Omladič, Pavel Dolar, Anton Bratuša, Marjan Golob;

— za člana izvršnega sveta Stane Lesjak;

Za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti:

— v občinski kulturni skupnosti za predsednika skupščine Henrik Krajnc, Janez Kroflič;

— v občinski raziskovalni skupnosti za predsednika skupščine Ivan Podpečan;

— v občinski telesnokulturni skupnosti za predsednika ali namestnika zbora uporabnikov Kristijan Markovič, Drago Erjavec, za predsednika zbora izvajalcev Janez Pirnat;

— v skupnosti pokojniškega in invalidskega zavarovanja za predsednika zbora delegatov Rudolf Sencič

— v samoupravni stanovanjski skupnosti za predsednika skupščine Anton Ajdič, za namestnika Stanko Satler, za predsednico zbora uporabnikov Kristina Kočever;

— za SIS za komunalno in ceste za

predsednika skupščine Mirko Ulaga. Predsedstvo OK SZDL Žalec ponovno poziva vse dejavnike v temeljnih sredinah, da nadaljujejo in zaključite z evidentiranjem primernih možnih kandidatov za sestav delegacij in za najodgovornejše funkcije v občini.

POPRAVEK

V prejšnji številki se nam je v tiskarni vrnila neljuba napaka, saj smo zapisali, da je za predsednika in podpredsednika skupščine občine evidentiran Ervin Koceli, pravilno je Ervin Janežič. V občinski skupnosti je evidentirana Leonida Močilnik in ne Močnik, kot smo zapisali. Obema se za napako opravičujemo.

Letošnje leto je resnično muhasto. Čeprav smo bili veseli lepe in dolge jeseni, pa nam je s sušo, kakršne, že dolgo ne pomnimo povzročila težave pri setvi in preskrbi z vodo in elektriko. Če smo se razveselili težko pričakanega dežja, pa to ne bi mogli trditi za snežno odejo, ki je še kar prezgodnja. Sicer pa so komunalci nanjo dobro pripravljani. Tale posnetek smo posneli prejšnji teden pred Namo v Žalcu.

jk

Priporočamo vam pestro izbiro keramičnih izdelkov za vsako priložnost. Naše izdelke lahko kupite v trgovinah po vsej Jugoslaviji.

ISKRENE ČESTITKE ZA DAN REPUBLIKE
29. NOVEMBER

Priporočamo vam tudi obisk naše Industrijske prodajalne v Libojah, ki je odprta vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 14. ure.

Letne programske seje organizacij SZDL

Za predsednika OK SZDL predlagan Janez Meglič, za sekretarja pa Kristijan Markovič

Letos je že šesto leto, odkar smo v organizaciji SZDL uvedli stalno obliko preverjanja učinkovitosti delovanja naše najmočnejše fronte organizacije na vseh ravneh organiziranosti.

V teh dneh zaključujemo v naši občini s programskimi sejami krajevnih konferenc SZDL. Na vseh teh sejah so občani ugotovili, kakšni uspehi so bili doseženi v krajevni skupnosti v enoletnem obdobju na raznih področjih življenja in dela. Kljub temu da so v nekaterih krajevni skupnostih navzlic težjim gospodarskim razmeram in možnostim bili doseženi zadovoljivi rezultati, so naši aktivisti in drugi občani razmeroma skromni v teh ocenah. Mnogo bolj so izpostavljali problematiko na področjih, ki so za nadaljnji razvoj ali ponekod celo obstoj krajevnih skupnosti temeljnega pomena. Skoraj na vsaki programski seji se je pojavljalo vprašanje zagotavljanja pogojev za delo krajevne samouprave. Res je, da smo v naši občini doslej uredili prostorske pogoje za delovanje krajevnih skupnosti, ni pa ta problematika rešena s kadrov-

skega vidika. Naloga, ki so z ustavo naložene krajevni skupnosti, so tolikšne, da jih nikakor ni in ne bo več mogoče reševati voluntersko. Potrebe po profesionalnem delavcu je utemeljena, najti pa bo potrebno tudi sredstva za nagajevanje le-tega in za financiranje redne dejavnosti krajevnih skupnosti. Ena od osrednjih tem letošnjih programskih sej, ki potekajo ravno v tem času priprav na skupščinske volitve, je tudi uresničevanje delegatskega sistema. Dejstvo je namreč, da je vrsta znanih vzrokov, ki ovirajo izvajanje delegatskega sistema v praksi. Res je, da tudi v naših krajevni skupnostih ugotovljajo, da se občani še vedno radi vključujejo v prostovoljne delovne akcije, vse manj pa v razne organe in delegacije, kar ponovno kaže na neurejene pogoje na tem področju. To se deloma odraža tudi v pripravah na volitve že v fazi evidentiranja za temeljne delegacije.

Programska seja občinske konference SZDL bo 5. decembra 1985. Letošnja bo tudi volilna, ker izteka dvoletni mandat vod-

stvu. V razpravi po krajevnih organizacijah SZDL je predlog evidentiranih kandidatov za najodgovornejše funkcije v občinski organizaciji SZDL. Za predsednika je ponovno predlagan Janez Meglič, sedanjí predsednik, za sekretarja pa Kristijan Markovič, ki sedaj opravlja dela in naloge sekretarja svetov in koordinacijskih odborov pri predsedstvu Občinske konference SZDL Žalec.

Za podpredsednike so predlagani: Edi Omladič, z zadolžitvijo za področje gospodarstva, Štefka Popit za področje družbenih dejavnosti in Milan Zupanc za področje krajevnih skupnosti.

Na programski seji občinske konference SZDL bomo preverili, kako smo uspeli v frontni organizaciji spremljati in reševati problematiko v sedanjih zahtevnih razmerah ter spreminjati pogoje dela in življenja naših delavcev, delovnih ljudi in občanov. Na podlagi celovite ocene bomo tudi zastavili programsko usmeritev za naslednje obdobje.

Pavlina Glušič

Slavnostni govornik ob 30-letnici OZJ je bil Franc Jelen

Trideset let gasilske zveze

S slavnostno sejo in bogatim kulturnim programom so gasilci žalske občine proslavili 30-letnico delovanja Občinske gasilske zveze. Po pozdravnem govoru predsednika Jožeta Kudra je spregovoril Franc Jelen, častni predsednik, in orisal delo zveze, v katero je vključenih 36 prostovoljnih in

šest industrijskih društev z 2739 aktivnimi člani. Gasilstvo v žalski občini ima tako bogato zgodovino, lahko bi rekli, da je na tem področju bila zibelka te humanitarne dejavnosti. V zadnjem obdobju so se gasilska društva opremila s sodobno tehnično opremo, ki jo članstvo dobro ob-

vla. Že v preteklosti so veliko skrb namenili vzgoji in usposabljenosti članstva, kar bo poglavitna naloga tudi v prihodnje. »Skrbeti pa moramo tudi za preventivno vzgojo občanov, saj nam požari povzročajo še vedno veliko materialno škodo,« je dejal Franc Jelen. jk

Podpisana listina

Sredi meseca novembra je delegacija krajevnih skupnosti Griže v Kruševcu podpisala listino pobratenja s krajevno skupnostjo »Radomir Jakovljevič« iz Kruševca ali kot je dejal slavnostni govornik na svečani seji skupščine krajevnih skupnosti: »Danas, tople jesenje boje Bagdale i Slobodišta sečače na toplinu i ljubav koje radni ljudi i gradjani Mesne zajednice »Radomir Jakovljevič« poklanjaju svojoj braći iz Savinjske doline, divnog mesta mesne zajednice Griže, socialističke republike Slovenije...« Listina je bila podpisana na svečani seji skupščine krajevnih skupnosti, domačini so izvedli prisrčen kulturni program, nastopil pa je tudi Savinjski oktet iz Žalca. Med drugim so pionirji recitali slovenske pesmi, recitali so Kajuha, Aškerca in Bora. Slovenska beseda se je prepletala s srbsko.

Ob obisku so potekali pogovori o povezovanju med obema krajevnima skupnostima. Naša delegacija je opozorila na malo obrt, na njen pomen, na to, kako je pri nas razvita. Mala obrt na področju Srbije sploh ni razvita. Dogovorjeno je bilo, kako se bodo povezovale šole, kakšna bo povezava na kulturnem področju.

Delegacija krajevnih skupnosti je položila cvetje na »Slobodište«, spominski park, kjer so Nemci med vojno ustrelili preko 1000 rodoljubov. Tu so domačini izrazili željo, da rabijo pomoč pri iskanju podatkov o Slovencih, ki so bili ustreljeni na tem območju. Na območju Kruševca je bilo l. 1941 veliko slovenskih družin, ki jih je okupator izgnal iz Slovenije. Ni bilo malo slučajev, ko sta bili ustreljeni skupaj družina gostitelja in družina izgnancev, ki je pri gostitelju našla svoj drugi dom. Slovenska delegacija je obljubila vso pomoč.

V času, ko je bila v Kruševcu delegacija krajevnih skupnosti Griže, sta tu nastopala tudi gledališka skupina iz Vrbja in Savinjski oktet. Nastopili so na prireditvah »Dani kulture bratskih gradov«. Savinjski oktet je zapel 15 pesmi. Program je povezovala Anka Krčmar. Vsi skupaj so doživeli izjemen uspeh. Domačini so z burnim aplavzom nagradili pevce in povezovalko programa, ki je z izbranimi besedami v srbohrvaščini približala domačinom pesmi, ki so jih zapeli pevci. Domači pevski zbor Kamerni muški hor nas je pozdravil s tremi pesmimi. Oba pevka zbora sta pod vodstvom Milana Lesjaka zapela še pesem Pleničke je prala.

Gledališka skupina Vrbja iz Vrbja je z delom Sen kresne noči bila gost tamkajšnjega poklicnega teatra in doživela topel sprejem. Tako so bili vgrajeni novi temelji v bratstvo dveh jugoslovanskih narodov, ali kakor je dejal Matič llija ob zaključku svečanega govora:

«... Danas, potpisivanje Povelja o bratimljenju uz jesenje boje Bagdale i Slobodišta, nastavlja se ljubav i bratstvo gradjana mesne zajednice Griže i mesne zajednice »Radomir Jakovljevič«. Kada ponovno ozelenje šume u Savinjskoj dolini i šume Bagdale i Slobodišta još snažnije će se razgoleti vatre bratstva koje će preneti buduće generacije. Naši domovi i

naša srca uvek će vas čekati sa puno bratske ljubavi.»

Gostje so ob podpisu poudarili, da ta listina pobratenja ne bo le eden od simbolov bratstva med

srbskim in slovenskim narodom, ampak bo temeljni kamen, na katerem bodo zgrajene čvrste vezi med obema krajevnima skupnostima. F. Ježovnik

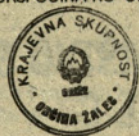
LISTINO

o pobratenju KS Radomir Jakovljevič Kruševac občina Kruševac in KS Griže občina Žalec, s katero se potrjuje trajno in bratsko sodelovanje KS in družbenopolitičnih organizacij na vseh področjih samoupravljanja, društvene dejavnosti, gospodarstva in srečnejše bodočnosti občanov naših KS

Sprejeto na svečanih sejah skupščin KS in vodstev vseh družbenopolitičnih organizacij.

v Kruševcu dne, 9. XII. 1985

PREDSEDNIK :
SKUPŠČINA KS GRIŽE

PREDSEDNIK
SKUPŠČINA KS
KRUŠEVAC

Zbiranje denarja za posodobitev bolnišnice

V času od 10. oktobra 1985 do 11. novembra 1985 so prispevali sredstva:

GG Celje — TOK Vransko	61.612 din
GG Celje — TOZD Gozdnik Žalec	80.755 din
Hmezad — TOZD Kmetijstvo Petrovče	446.820 din
Hmezad — TOZD Kmetijstvo Latkova vas	211.258 din
Hmezad, Kmetijstvo, DSSS Žalec	67.730 din
Hmezad, Kmetijstvo, Tovarna krmil Žalec	41.853 din
Jernej ZAGORIČNIK, Dobrteša vas 54 a	8.180 din
Tovarna nogavic Polzela, TOZD Moške nogav.	285.000 din
Tovarna nogavic Polzela, TOZD ženske nogav.	960.000 din
Tovarna nogavic Polzela, TOZD Pom. dejavnosti	60.000 din
Tekstilna tovarna Prebold, DSSS	644.350 din
Tekstilna tovarna Prebold, TOZD Tkanine	1.406.495 din
Tekstilna tovarna Prebold, TOZD Pletenine	639.101 din
Darja JURČEC, zaposl. pri Foto Tonic	1.360 din
Terezija VOGLAR, Griže 69	1.320 din
Emilija FELDIN, Zabukovica 176	1.320 din
Danica LEBIČ, Petrovče	1.320 din
Katica Jurkošek, Griže	1.320 din
DO Komunala Žalec	140.271 din
Hmezad Žalec — Interna banka	263.484 din
SOZD Hmezad, DSSS	207.954 din
Hmezad Žalec — DO inženiring	24.735 din
Hmezad — DO Strojna — TOZD PKM Žalec	223.608 din

REKAPITULACIJA PO OBČINAH:

CELJE	53.006.697,00 din
ŽALEC	19.698.357,50 din
LAŠKO	7.423.951,50 din
ŠMARJE	7.321.340,00 din
SLOVENSKE KONJICE	5.284.584,00 din
ŠENTJUR	3.832.092,00 din
MOZIRJE	3.181.715,50 din
VELENJE	176.952,00 din
SEVNICA	100.642,00 din
SKUPAJ:	100.026.331,50 din

V decembrski številki bomo objavili celoten pregled OZD in delovnih skupnosti, ki so, in tistih, ki še niso prispevale sredstev iz enodnevnega zasluga. Občinski štab poziva zasebne obrtnike in zaposlene delavce pri njih, ki se še niso vključili v to akcijo, da to storijo v tem mesecu.

Ne zavedamo se posledic

Neizpolnjevanje družbenih dogovorov zavira komunalno urejanje

Neizpolnjevanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, v letošnjem letu je doslej zbranih le 40 odstotkov načrtovanih sredstev, je povzročilo zaustavitve del pri izgradnji čistilne naprave v Kasazah. Ker kljub večkratnim dogovorom sredstev ni, se je skupščina SIS za komunalno in ceste odločila, da dolžnikom zagrozi s tožbo. »To je sicer ne-ljub ukrep, vendar nismo videli druge rešitve,« nam je povedal Franc Radišek in dodal, da prepočasno združevanje sredstev med drugim povzroča tudi podražitve pri izgradnji posameznih objektov. Ne kaže več izgubljati besed, kako pomembna je naložba v čistilno napravo, pa vendar so morali dela ustaviti zaradi pomanjkanja sredstev. Čistilna naprava bi morala začeti poskusno obratovati že avgusta, kdaj pa bo, je odvisno od sredstev. Seveda pa bo sedaj treba zbrati dodatna sredstva (120 milijonov) zaradi podražitev namreč, potrebni pa bodo novi dogovori o združevanju sredstev. In tako se vse skupaj suče v začaranem krogu, odplake pa vsak dan bolj onesnažujejo Savinjo in podtalnico. Ob tem pa ne gre samo za problem sredstev, ampak prevsem za odgovornost znanih odgovornih oseb. Dodajmo še, da približno polovica OZD že nekaj let in stalno ne izpolnjuje sprejetih obveznosti.

Po nekajletnih prizadevanjih so končno stekla dela pri urejanju kritičnih točk prometa v Šempetru in sicer gre za ureditev tretjega pasu za zavijanje v levo, razširitev vhoda proti jugu, pločnikov in kanalizacije. Vrednost del je 12 milijonov din, izvaja pa jih Cestno podjetje Celje. Razgovori in priprave pa tečejo tudi za ureditev ostalih kritičnih prometnih točk v Šempetru. V osnutku plana Skupnosti za ceste Slovenije je načrtovano urejanje prometa v Šempetru že v naslednjem letu, potrebno pa bo združiti sredstva tudi v krajevni skupnosti. »Sicer pa si prizadevamo, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju razširili cesto Latkova vas—Prebold. Največja črna točka je cesta Vinska gora, za katero se zavzemamo, da bi postala magistralna cesta, posodobitev pa naj bi prevzela Skupnost za ceste Slovenije. Z deli smo pričeli, po večletnem usklajevanju zemljiških vprašanj, pri izgradnji južne obvoznice v Žalcu, od benzinske črpalke z nadvozom preko železniške proge do križišča za Griže. Prva etapa 480 m ceste — od križišča do obiralnega stroja — bo zaključena do konca meseca. Vrednost teh del je 350 milijonov din. V naslednjem srednjeročnem obdobju pa naj bi zgradili nadhod s priključki za Novo Celje in benzinsko črpalke. Ob tem pa še

vedno ostaja trd oreh, prestavitve hmezadovega obiralnega stroja, za kar pa ni nobenih finančnih možnosti. Z izgradnjo obvoznice bi se tako normalizirale sicer nemogoče prometne razmere, saj tu poteka ves tovorni promet,« je povedal Franc Radišek.

Ob letošnjem kritičnem pomanjkanju vode so zaradi suše v Vrbju priključili začasno nov vodnjak, zato Žalec ni imel več redukcij. Vsega tega pa ne bi bilo, če bi načrtovano črpališče bilo zgrajeno po načrtih, saj se je izgradnja zaradi pridobitve zemljišča zavlekla za eno leto.

Zvedeli smo, da bo spomladi končno urejeno zavarovanje železniškega prehoda na cesti proti Vrbju, vrednost del je sicer izredno velika, saj gre za 17 milijonov din, ureditev pa je nujna.

»Potrebe in pritiski po komunalnem urejanju so veliki, tudi sprejeti programi še ne pomenijo rešitve perečih problemov, kajti vse je odvisno od sredstev, ki pa jih vsako leto teže združujemo. Svoje pa prispevajo tudi inflacija in podražitve, ki vsako leto bolj klestijo naše programe,« je še dodal Franc Radišek, strokovni delavec Skupnosti za ceste in komunalno. jk

Delegacija pokrajinske konference SZDL Vojvodine, v kateri sta bila predsednik Jožet Horvat in članica predsedstva Jelena Čurpuđžija, se je pretekli teden mudila na enodnevnem obisku v žalski občini. V spremstvu podpredsednice republiške konference SZDL Slovenije Božene Ostrovrnik in člana predsedstva Slavka Glinška so se najprej ustavili na zadružni enoti Polzela, kjer so se pogovarjali o kooperacijskih odnosih v kmetijstvu, nato pa so si ogledali usmerjeno kmetije Turnškovih v Založah. Po ogledu Tovarne nogavic Polzela so se sestali z vodstvom SOZD Hmezad, gostje pa so se zanimali za organiziranost in ekonomski položaj kmetijstva v občini. Nazadnje se je delegacija pokrajinske konference SZDL pogovarjala še s političnim aktivom občine. jk

Savinjski magazin danes in v srednjeročnem obdobju

Nekaj o dosežkih devetmesečnega poslovanja

Trgovska delovna organizacija SAVINJSKI MAGAZIN ŽALEC je kot nosilka osnovne preskrbe v žalski občini v svojih 35 poslovnih enotah, ki so razporejene v 18 krajevnih skupnostih, ustvarila v devetih mesecih tekočega leta 2.68 mrd dinarjev prometa, kar je za 84 % več kot v enakem obdobju lani. Pri tem je bilo ustvarjenega 324 milijonov prometnega davka, ki je rasel hitreje kot promet — z indeksom 192.

Celotni prihodek je glede na splošno situacijo ugoden. Drugače je z dohodkom, saj ta rase počasneje kot celokupni dohodek. Negativen vpliv na to ima spremenjen način obratovanja — obresti. Sploh so pa obresti za zaloge poseben problem v poslovanju. Za obresti se namenja iz leta v leto večji del dohodka. Tudi prispevki iz dohodka (skupna in splošna poraba) naraščajo hitreje kot sam dohodek. Delež materialnih stroškov se v strukturi porabljenih sredstev zmanjšuje, kar je ugodno, vendar ugotavljajo, da kakšnih bistvenih rezerv glede zniževanja teh stroškov ni. V enaki višini kot celotni prihodek je rasla tudi akumulacija na delavca.

Delovna organizacija je v teh devetih mesecih ustvarila 41 milijonov dinarjev reprodukcijskih potreb (novogradnje nekaterih prepotrebni objektov — trgovini Petrovče in Vransko, skladišče blagovnih rezerv, adaptacije, zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev).

Zagotavljanje preskrbe v takšnih pogojih (visoke obresti za financiranje zalog, samofinanciranje širitve prodajne mreže, pokrivanje izgub v nekaterih poslovnih enotah) ne bo več možno.

Pomeni, da bo oskrba morala postati večja družbena skrb z zagotovitvijo materialne osnove.

Ugotovitve, stališča, predlogi, priporočila raznih organov na zvezni in republiški ravni narekujejo sicer boljše perspektivo, vendar je vprašanje, kdaj bo vse to ali del tega uresničeno. Kaj pa do tedaj?

Delavci v trgovini se sprašujejo, ali naj še naprej s svojimi podpoprečnimi dohodki prenašajo to breme?!

V delovni organizaciji 11 poslovnih enot že leta izkazuje izgube. Te negativne učinke pokriva druge poslovne enote, predvsem v večjih krajih. Prav v teh večjih krajih pa je vedno več enot drugih organizacij, ki tako zmanjšujejo dohodek za pokrivanje nerentabilnih enot.

Dokler ne bodo ustvarjeni pogoji, ki bodo trgovini dali enakopravno mesto med večino drugih gospodarskih panog, bo morala družbenopolitična skupnost s finančnim prispevkom zagotavljati preskrbo v vseh tistih krajih, kjer oskrbni objekti — prodajalne že obstajajo, pa morda tudi tam, kjer teh objektov še ni.

Med stališči in predlogi republiške skupščine je nakazana tudi racionalizacija poslovanja v smislu prehoda na deljen delovni čas. To bi dejansko pomenilo prihranek pri stroških delovne sile, vendar bi se odprlo — glede na strukturo (pretežno ženska delovna sila) več problemov, kot so povečanje fluktuacije, dvakratni prevozi na delo, zagotavljanje dopoldanskega in večernega varstva otrok, organiziranje prehrane itd. Za odpravo naštetih problemov bo verjetno potrebna širša družbena akcija.

CILJI IN RAZVOJNE USMERITVE DELOVNE ORGANIZACIJE

Omenjena razpoložljiva finančna sredstva za naložbe v naslednjih petih letih (1986—1990) ter vrsta problemov s katerimi se spoprijema trgovina na drobno s prehranjenim blagom na prehodu v novo srednjeročno obdobje (zlasti rastoča cena kapitala, ki nenehno znižuje delež dohodka zaradi vse višjih obrestih), bodo narekovali takšen, nadaljnji razvoj te dejavnosti, ki bo temeljil na maksimalnem izkoriščanju obstoječih kapacitet, izgradnji novih zmogljivosti pa le v obsegu, ki bo ustrezal rastočemu povpraševanju na osnovi demografske rasti in spreminjajočih se prebivalstvenih struktur in njihovih potreb.

Na teh osnovah predvidevajo preureditev in razširitev samopostrežne trgovine Žalec, ki ima prioriteten pomen, saj je le-ta trgovina tehnično in funkcionalno že zastarela. V načrtu imajo izgradnjo skladišča blagovnih rezerv, kar bi racionaliziralo poslovanje z vidika pretoka blaga. Predvidena je tudi izgradnja novih preskrbovalnih objektov v Petrovčah in na Vranskem, kjer obstoječe prostorske zmogljivosti ne zadoščajo več današnjim potrebam.

Na področju zaposlovanja predvidevajo, da bo zaradi izgradnje novih kapacitet število zaposlenih naraščalo po 2,4 %-ni stopnji letno, kar je skladno z družbenimi usmeritvami na področju zaposlovanja. Kar zadeva pridobivanje dohodka in dohodkovne odnose, bo skrb, da bo razvoj trgovine tekel skladno z razvojem in potrebami proizvodnje in preskrbe. Zato bo razvoj Savinjskega magazina temeljil na poslovnem povezovanju s proizvodnimi organizacijami, krepitvi specializacije in sodobni organiziranosti. S tem v zvezi predvidevajo 2,5 %-no stopno rasti dohodka in 3,4 %-no stopno rasti akumulativne sposobnosti. Seveda pa vsi ti cilji temeljijo na sposobnosti zaposlenih, ki si bodo morali prizadevati za stalno rast produktivnosti dela ter za skladnejšo rast osebne, skupne in splošne porabe, kajti le tako si bodo lahko zagotovili boljši jutri.

Družba še vedno priznava trgovini na drobno mesto enakovrednega člana v repoverigi, kar jih pri rasti nekaterih kategorij še vedno ovira z administrativnimi sponami. Takšno stanje kaže, in tudi potrjuje že zgoraj navedeno misel, da se bo treba še naprej opirati na lastne sile.

Na teh osnovah bo temeljil razvoj Savinjskega magazina v prihodnjem srednjeročnem obdobju 1986—1990. Poleg vsega tega se bodo v DPS trudili za kakovostno preskrbo, kar bo možno zagotoviti s pomočjo proizvodnje oziroma v povezovanju z njo za večjo proizvodnjo pomembnih proizvodov vsakdanje rabe, predvidene v navedenem srednjeročnem obdobju. Iskanje ustreznih organizacijskih rešitev znotraj dejavnosti pa bo tudi širša družbenorazvojna usmeritev trgovina v obdobju 1986—1990.

Kolektiv Savinjskega magazina si bo po vsem tem, kar smo zapisali, še naprej prizadeval za kar najboljšo preskrbo prebivalstva. Ob tej želji pa še naše iskrene čestitke za PRAZNIK REPUBLIKE — 29. november.

Zaslужnim članom kolektiva in jubilarantom so podelili skromna priznanja, med njim tudi Štefanu Simončiču, dosedanjemu direktorju Delavske univerze

10 let delavske univerze

»Pred desetimi leti so v Žalcu ponovno ustanovili Delavsko univerzo, saj so bile potrebe po izobraževanju tako idejnopolitičnem in strokovnem precejšnje. Kar se potreb kaže, se po desetih letih le še vedno kaže, le da je obšoj delavskih univerz zopet negotov. Družbene podpore v teh letih nismo bili deležni in če sami ne bi razvijali nekaterih šolskih oblik, tečajev, seminarjev in še nekaterih oblik izobraževanja danes ne bi beležili sicer skromnega jubileja,« je na skromni slovesnosti med drugim dejal Radivoj Kot.

Sicer pa je v teh letih kolektiv Delavske univerze upravičil svoj

postoj, saj je izobraževanje ob delu uspešno zaključilo veliko število delavcev. Osnovnošolsko izobrazbo si je pridobilo 160 občanov, administrativno je zaključilo 76 slušateljev, srednjo ekonomsko šolo 120, strojno tehniško šolo 158, višjo upravno šolo 80 slušateljev itd. Največ idejnopolitičnega izobraževanja je bilo v Zvezi komunistov, manj v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Tudi z izobraževanjem delegatov ne moremo biti zadovoljni. Prav tu so precejšnje potrebe in možnosti. Organizacija seminarjev in tečajev je najbrž usmeritev Delavske univerze v bodoče.

jk
foto: L. Korber

Zanimiva razstava študentov arhitekture

V kulturnem domu v Žalcu smo si pred dnevi lahko ogledali zanimivo razstavo predloga ureditve naselbinskega starega jedra Šempetra (avtor Andreja Jan) in Petrovč (avtor Vlado Perovič). Docent Marjan Ocvirk je ob predstavitvi del poudaril, da sta nalogi vzbudili na fakulteti precej pozornosti, saj gre za zanimive rešitve, ki bi jih lahko s pridom uporabili pri ureditvi in ohranitvi zgodovinsko pomembnih objektov. To pa je bil tudi namen razstave, ki so si

jo ogledali najodgovornejši občinski dejavniki. Andreja Jan in Vlado Petrovič, ki sta študenta arhitekture na Fakulteti za gradbeništvo na Univerzi Edvarda Kardelja »sicer naša občana« sta z velikim čutom odgovornosti do kulturne dediščine pripravila predlog rešitve, ki jo kaže vtakati v življenje. Seveda pa velja izreči priznanje tako fakulteti kot tudi avtorjeva za ponudene rešitve, ki so redek primer dela naših študentov.

jk

Pogled na bogato založeno blagovnico na Polzele

Slovin — polnilnica Coca-Cola Žalec

Nujna nova polnilnica

Delavci Slovinove polnilnice Coca-Cola v Žalcu so v letošnjih devetih mesecih napolnili rekordnih 36 milijonov steklenic priljubljene brezalkoholne pijače in jo zaradi ugodne turistične in poletne sezone tudi v celoti prodali. Fizični obseg proizvodnje je bil tako večji kar za 16 odstotkov in 144-članski kolektiv je z izrednimi napori ustvaril 209 milijonov din dohodka, ta pa se je več kot podvojil v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Povedati je namreč treba, da je polnilna linija povsem izrabljena (stara je sedemnajst let), zato je rekordna proizvodnja še toliko pomembnejši uspeh kolektiva, ki v poletnih mesecih ni poznal počitka. V treh izmenah so delali vse sobote in nedelje pa tudi na praznike niso ustavili tekočega traku. K dobremu

poslovnemu rezultatu pa so svoje prispevali tudi delavci v prodaji, saj je bila poraba brezalkoholnih pijač in mineralne vode v tem obdobju v Jugoslaviji manjša za šest odstotkov. Takšni rezultati so vplivali tudi na osebne dohodke delavcev, poprečne za devet mesecev znaša 53.000 din, kar je tudi prispevalo k večji prizadevnosti celotnega kolektiva.

Zaradi izrabljene polnilnice, njena kapaciteta je 14.000 steklenic na uro, v konici sezone niso uspevali zadostiti potrebam tržišča od Lendave do Pule, zato že nekaj let opozarjajo in pričakujejo novo polnilnico. Žal pa zato vedno zmanjka sredstev, vse pa kaže, da se jim bo dolgoletna želja le uresničila v začetku naslednjega srednjeročnega obdobja. Po sedanjih cenah bi za no-

vo polnilnico, ki bo imela zmogljivost 28 tisoč steklenic na uro, potrebovali 500 milijonov din. Še prej pa bodo morali zamenjati čistilno nevtralizacijsko napravo in kotlovnico, kar zahtevajo tudi inšpekcijske službe, naložba pa bo skupaj z izgradnjo nujno potrebnega skladišča in delavnice veljala 300 milijonov din. »Za te nujne potrebne naložbe, ki so pogoj za načrtovano proizvodnjo, bomo združili sredstva v Slovinovi sestavljeni organizaciji. Ob sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja in investiranja ta naloga ne bo lahka. Smo na prioriteten listi v naslednjem srednjeročnem obdobju, zato pričakujemo, da bo nova polnilnica stekla v letu 1987,« nam je povedal direktor žalske temeljne organizacije.

jk

Več turističnih priznanj

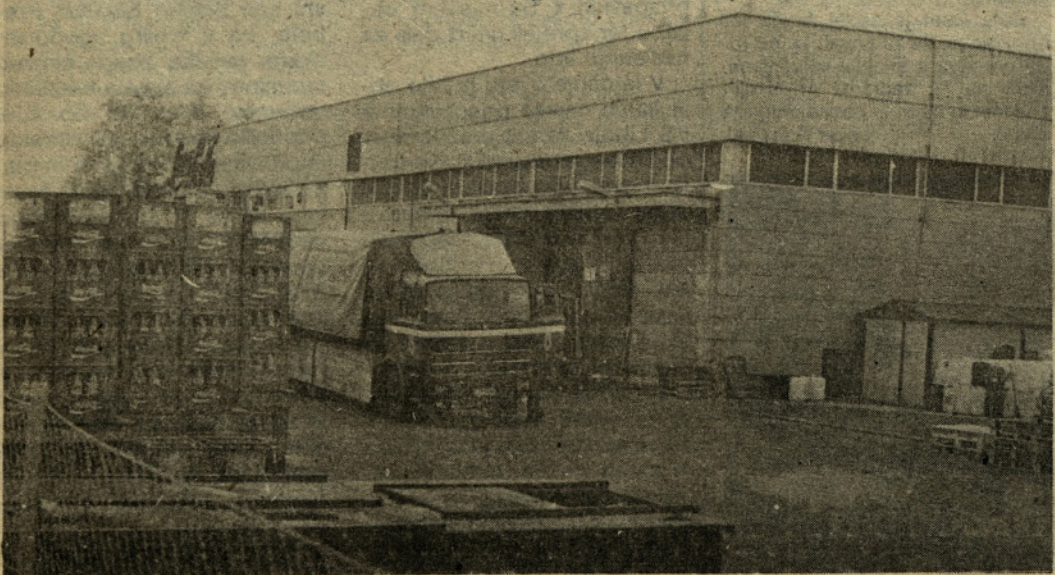
Sredi oktobra je bila v Ljubljani slovesnost ob 80-letnici Turistične zveze Slovenije, na kateri so podelili zlate plakete najbolj prizadevnim turističnim društvom. Med njimi je priznanje in plaketo prejelo tudi Turistično društvo Žalec.

Mesto Žalec je dobilo priznanje, ki ga podeljuje Celjska turistična zveza, za najbolje urejeno tranzitno mesto.

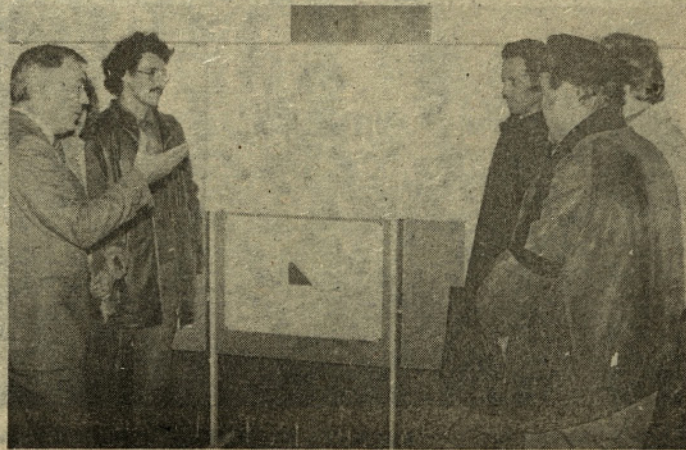
Osnovna šola Vlado Bagat Braslovče pa je prejela Turistični nagelj za urejenost šofe in dejavnost pionirske zadrage, ki ga podeljuje RTV Ljubljana.

Vsa ta priznanja naj bodo spodbuda tudi drugim turističnim društvom in osnovnim šolam v skrbi za urejeno in lepo okolje, dobitnikom priznanj pa iskrene čestitke.

Srečko Meh

Ker v Polnilnici Coca-Cola nimajo sicer potrebnih skladišč, je embalaža izpostavljena različnim vremenskim vplivom

Docent Marjan Ocvirk na posnetku prvi z leve med predstavitvijo razstave

TEGOBE KRAJANOV ANDRAŽA

Potrebe po novih telefonskih priključkih, sedaj imajo le dva, obnovitvi in dograditvi zadržnega doma za potrebe kulturne dejavnosti in gasilstva ter redni avtobusni povezavi so ponovno razgnili predstavniki krajevne skupnosti Andraž ob obisku novinarjev Novega tednika, Radia Celje in Savinjskega občana. V republiških srednjeročnih dokumentih so zasledili načrtovano izgradnjo petih umetnih jezer za potrebe namakanja polj Savinjske doline, doslej pa jih o tem še ni nihče seznanil. V začetku meseca pa jim je Sabina Plevčak skoraj čez noč zaprla trgovino in tako so krajanje Andraž ostali brez najnujnejše preskrbe. Vse te tegobe pa so bile tudi povod za sestanek z občinskimi dejavniki, na katerem so se med drugim dogovorili, naj bi trgovino zopet prevzel Savinjski magazin. Z izgradnjo nove telefonske centrale Polzele bo sedaj možno povečati število telefonskih priključkov tudi v Andražu, še prej pa bo treba zagotoviti sredstva za povezavo od Polzele do Andraž. »Obnova in dograditev zadržnega doma bi lahko bila že opravljena, če bi TZO Polzele izpolnila obljube in prav bi bilo, da bi tudi občinska kulturna skupnost kaj primaknila,« so dejali predstavniki krajevne skupnosti Andraž. In zakaj so Andražani proti izgradnji umetnih jezer? Predvsem zato, ker bi izgubili dvesto hektarov rodovitne zemlje, na drugi strani pa že zgrajeno jezero ne služi svojemu namenu. Zato so torej odločno proti izgradnji umetnih jezer, občinski dejavniki pa so jim obljubili, da bodo pri tem imeli prvo in zadnjo besedo. Nazadnje so predstavniki krajevne skupnosti opozorili še na problem avtobusne povezave, pravijo pa, da izgovor izletnika Celje o nerentabilnosti redne proge ni utemeljen. »Ob vseh teh problemih in počasnem reševanju se krajanje Andraž čutimo zapostavljene in ker plačujemo že drugi krajevni samoprispevek, pričakujemo pomoč naše in velenjske občine, ne zanikamo pa napredka zadnjih let,« so še dodali predstavniki KS Andraž.

jk

PO POTEH NOB V SAVINJSKI DOLINI

Bitka na Čreti v spomin in opomin mladi generaciji

Letošnje srečanje borcev in mladine na Čreti, ki sta ga organizirali krajevni organizaciji zveze borcev Vransko in Braslovče v sodelovanju z moziškimi organizacijami, je bilo zadnje nedeljo v oktobru. Vreme je bilo takšno, kot ga obiskovalci te priljubljene točke že dolgo ne pomnijo. Torej lepa jesenska nedelja je privabila več kot tisoč borcev, mladine in občanov, katerim je prvo frontalno bitko I. savinjskega bataljona z Nemci orisal in obudil udeležence te bitke Ludvik Zupanc-Ivo. »Prav je, da se tudi z vsakoletnim srečanjem borcev in mladine spomnimo te pomembne bitke, ki je prav tako pomembna kot Dražgoše ali pa Osankarica in da se zavednim domačinom ponovno zahvalimo za njihov velik prispevek v tistih težkih časih. Brez njih ne bi izbojevali bitke proti okupatorju, saj so nam vsak trenutek nudi-

li topel dom in hrano. Čeprav smo po vojni marsikaj storili za njihovo lažje življenje, pa se jim še vedno nismo povsem oddolžili za vse, kar so žrtvovali za svobodo. Danes je Čreta odeta v svečano obleko in naša želja je, da bi takšna bila vedno. Srečanje na tej jasi naj bo za mlade živa ura zgodovine, hkrati pa spomin in opomin, da je svoboda največja vrednota človeka.« je dejal slavnostni govornik Ludvik Zupanc-Ivo.

Nato sta Peter Šprajc in Ludvik Zupanc komandirju teritorialne enote občine Žalec Zvonetu Hriberniku predala prapor I. Štajerskega bataljona Slavko Šlander, ki je bil v sestavi II. grupe odrediv.

Na slovesnosti so v enote teritorialne obrambe sprejeli 43 mladincev prostovoljcev, ki so po zaprežih opravili še svečan podpis

in tako vstopili v enote teritorialne obrambe.

V kulturnem programu so sodelovali Savinjski oktet in učenci osnovnih šol Braslovče in Mozirje.

Čeprav je bila bitka na Čreti prvi frontalni spopad partizanov z Nemci na Štajerskem in je imela tedaj velik odmev, saj je pomenila

veliko moralno oporo borcem, je nerazumljivo, da je v zgodovini zapisana s tako majhnimi črkami. Tudi organizacija proslave je v rokah le peščice ljudi, ki se zaveda pomena te bitke. In čeprav letos slavimo 40-letnico osvoboditve, je nerazumljivo, da se proslave ni udeležil nihče od republiškega vodstva.

S svečanim podpisom se je Zlatko Križnik vključil kot prostovoljec v teritorialno enoto.

Mnogi udeleženci proslave na Čreti so se na pot podali peš, večina je bila na tej znameniti točki že večkrat, med njimi pa so bili še nekateri živeči udeleženci bitke. Vsi so zatrjevali, da na Čreto radi pridejo in tako počastijo pomemben dogodek iz revolucije, sicer pa so nam povedali:

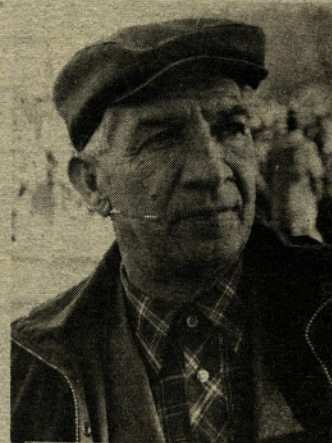
Peter Šprajc, udeleženec bitke na Čreti: »Na Čreto vedno rad prihajam, saj je ostala takšna, kot je bila. Danes je sicer lepša kot tiste dni leta 1941, ko je bila odeta v sneg do pasu. Prav je, da se ob obletnici bitke srečamo borci in mladina in tako skupaj obujamo ta pomemben dogodek, ki je tedaj imel velik odmev. Ne razumem pa, zakaj ta bitka nima ustreznega mesta v zgodovini slovenskega naroda za osvoboditev in tudi podpore pri organizaciji proslave.«

Rado Cankar, udeleženec bitke na Čreti: »Že nekaj let pri-

hajam na Čreto, zborovanje na tem zgodovinskem mestu je pomembno predvsem z vidika prenašanja tradicij NOB na mlado generacijo. Bitka na Čreti je bila manifestacija naraodne zavesti, kajti zavedali smo se, da je osvoboditev možna samo z oboroženim odporom. Vsakoletno srečanje borcev in mladine mora postati tradicionalna prireditev in pomembno je, da se na njej zbere čimveč ljudi in se tako seznanijo s tem pomembnim dogodkom. Ob 40-letnici smo precej pisali, zglada pa da bomo morali o tem še pisati. Na Čreto bi morali priti tudi odgovorni dejavniki iz republike in je res nerazumljivo, da danes tu nikogar ni.«

Vinko Praprotnik, predsednik ZB Vransko: »Obisk letošnje proslave je zelo dober, k čemer je veliko pripomoglo tudi lepo vreme. Ker Čreta spada v našo krajevno skupnost, se še toliko bolj čutimo odgovorne za razvoj tega višinskega predela. Tako smo letos zgradili cesto na Lipo, ki povezuje Vransko in Šmartno ob Dreti. Predvsem pa moramo skrbeti, da bo Čreta ostala nedotaknjena z raznimi nesprijemljivimi posegi.«

Marija Strah: »Čeprav sem se preselila v Škofjo Loko, sem tudi letos prišla na Čreto. Skupaj s kolegicami in učenci osnovne šole Ivan Farčnik-Buč Vransko sem prišla na proslavo peš. Sedanja in bodoča generacija mora ohranjati in obujati tako pomembne zgodovinske dogodke, predvsem pa čuvati mir in svobodo. Veliko smo dolžni borcem, ki so v hudi zimi leta 1941 za nadaljnji razvoj odpora izbojevali pomembno bitko.«

Peter Šprajc

Rado Cankar

Vinko Praprotnik

Marija Strah

Barbara Lesjak

Marjeta Bratušek

Barbara Lesjak, šesti razred OŠ Braslovče: »Na proslavo na Čreti smo prišli učenci višje stopnje. V treh urah smo prišli peš na Čreto in hoja v tem lepem vremenu je bila prijetna. Sem bila že lani in še bom prišla.«

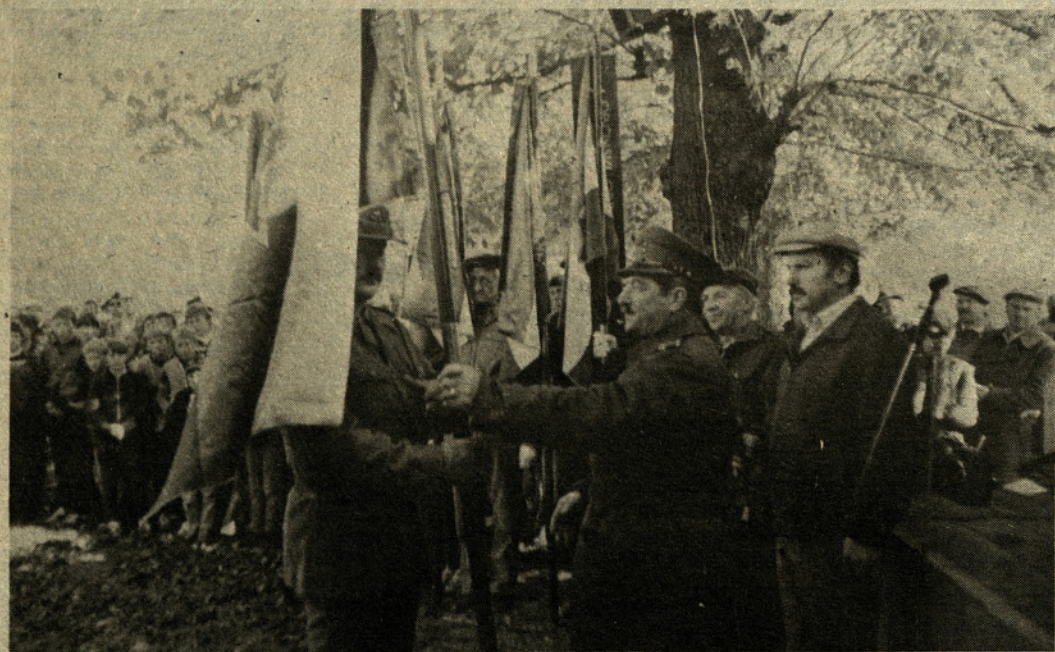
Marjeta Bratušek, osmi razred OŠ Žalec: »Tu sem prvič in ni mi žal, da sem prišla. Lepo je tu in bolje kot v šoli sem spoznala ta pomemben dogodek. Za vstop med teritorialce prostovoljce sem se odločila sama in čeprav je naporno, ni težko, saj nas med seboj povezuje ta tovarništvo in prijateljstvo.«

Jožko Korenjak

Goriških Brdih. Lepo je tu na Čreti in še bomo prišli.«

Tekst: j. k. foto: L. Korber

Ludvik Zupanc-Ivo izroča prapor I. savinjskega bataljona komandirju teritorialne enote občine Žalec Zvonetu Hriberniku

Večerni zvon v Starem piskru

Zora Oset, upokojeno predmetno učiteljico, ni treba posebej predstavljati. Požna in cenjena več rodov mladih na celjskem območju, zlasti še na Vranskem in v Celju. Zora Oset je kot učiteljica za telesno vzgojo s svojimi bogatimi izkušnjami in ljubeznivo znala ogreti mlade za športno življenje na šolah, kjer je poučevala.

Čeprav Zora stanuje v Celju, sva se srečala na Vranskem, kjer se najraje zadržuje. Dejala je, da jo na Vransko vežejo mladostni spomini in čeprav nima več ožjih sorodnikov, rada prihaja sem. Ljudje, s katerimi se družijo, jo imajo radi, vabijo jo na svoje domove in tu v domačem okolju je Zora srečna.

Kot predvojna učiteljica in prosvetna delavka je tudi po prihodu okupatorja ostala zavedna Slovenka. Ker je v tihih nočeh za zaprtimi vrati rada prisluhnila radijskim vestem iz Londona, so jo že leta 1942 aretirali in odvedli na žandarmerijsko postajo. Zora je odločno tajila, kar so ji očitali, pa se je kljub temu kmalu znašla v zloglasnem Starem piskru v Celju.

Tu, za zapahi, se je srečala s sotrpinkami, Slovenkami, med katerimi je bilo precej znank. Iz tega

zaporniškega življenja v celjskem Starem piskru ji je v spominu najbolj živo ostal tale dogodek: Ko so zapornice neke noči ždele za zapahi, se je iz sosedne celice nenadoma oglasila slovenska pesem. Preprosta kmetica je zapela Večerni zvon. »Pesem nas je dvigala in bodrila, da smo ostale trdne na zasliševanjih.«

Zora je morala po dveh mesecih v Maribor, od tam pa so jo z drugimi sotrpinkami odvedli najprej na Dunaj, od tam pa preko Bratislave in Brna v taborišče Auschwitz. Taboriščno življenje je bilo eno samo odpovedovanje, šikaniranje in poniževanje. Zora je stisnila zobe v trdnem upanju, da se bo rešila tega pekla. Med ostalimi Slovenkami je bilo več organiziranih partijk; složno so »držale skupaj« in si delile zadnje skorjo kruha. Taboriščno življenje je marsikateri jetnik zbraljo zdravje. Zora se je nalezila tifusa in bi bilo najbrž po njej, če je ne bi rešila židovska zdravnica s svojimi injekcijami.

Ko se je leta 1943. vrnila domov, je najprej odšla k bratoma na Hrvaško, od tam pa domov — na Vransko.

Po osvoboditvi je poučevala najprej na Vranskem, potlej pa

dolga leta v Celju — vse do upokojitve. Poučevala je telesno vzgojo na nižji in popolni gimnaziji v Celju, kar 13 let na medicinski šoli v Celju, več let na ekonomski šoli, pa v šoli učencev za gospodarstvo. Z njej značilno vztrajnostjo je prispevala svoj delež pri razmahu športnega udejstvovanja v Celju. V povojnih letih je tako zraslo v Celju veliko dobrih športnikov, njeni učenci in učence so si na tekmovanjih priborili veliko prvih mest, skratka, Zora Oset je živela za telesno vzgojo,

Zora Oset

za mladi rod, ki se je danes s hvaležnostjo spominja.

Ko je bila še aktivna, zlepa ni bilo športne prireditve, na kateri Zora Oset ni sodelovala. »Mladi imajo na šolah danes boljše pogoje za športno življenje, kot smo jih imeli mi. Telovadili smo največkrat brez copat, ker jih takrat še ni bilo dobiti. Pa nas to ni motilo, da se ne bi z mladostnim ognjem borili za najboljša mesta na tekmovanjih.«

Zora Oset je sedaj že 15 let upokojena, če jo povabijo, še rada pomaga s svojimi izkušnjami, sicer pa se zadržuje pri svojih znancih in tako ne pozna dolgega časa.

Lojze Trstenjak

Več o povojni izgradnji

Prve dni novembra so se sestali člani odbora za tradicije delavskega gibanja pri Občinskem svetu ZSS Žalec in obravnavali poročilo o opravljenem delu in objavljenih prispevkih v Savinjskem občanu ter sprejeli načrt dela za naslednje leto.

V letošnjem letu je bilo objavljenih največ prispevkov iz KS Liboje zaradi razstave občinskega praznika. Komisija je pripravila popis delovnih organizacij z imeni direktorjev, predsednikov delavskih svetov in upravnih odborov iz leta 1953. Odbor pa je sodeloval tudi pri pripravi razstave tovarniških glasil, knjižnih izdaj in zgodovinskih dokumentov. Bilo je še več drugih akcij, o katerih smo med letom že pisali. Komisija je ugotovila in hkrati izrekla priznanje Savinjskemu občanu, ki redno objavlja prispevke iz NOB ter delavskega gibanja in povoj-

nega razvoja. V programu za naslednje leto so zapisali, naj bi obudili dogodke iz KS Prebold in TT Prebold ob praznovanju občinskega praznika. Komisija tudi predlaga osnovni šoli Slavko Šlander Prebold, da v okviru zgodovinskega krožka zbere čimveč spominov na stavko tekstilnih delavcev. Komisija bo tudi pripravila seminar za zbiralce zgodovinskega gradiva in pisce kronik. Zato komisija prosi vse, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo, da svoje naslove sporočijo Občinskemu svetu ZSS Žalec. Komisija je tudi predlagala, da bi se v okviru Občinske matične knjižnice v Žalcu uredila knjižna zbirka s področja delavskega gibanja in zgodovinskega razvoja občine. Med drugim so tudi predlagali, da naj bi v naslednjem letu več pisali o povojnem razvoju.

fj

To stran posvečamo kmetijstvu

Živneške perspektive

Vzrejni center plemenske živine

Ko bodo napolnili novi hlev, bo imel reprodukcijski center Žovnek 700 rodovniških telic za potrebe Hmezdove živinoreje pa tudi za prodajo — Kam usmeriti plemensko živino, če bodo živinorejci še naprej zmanjševali čredo? — Doklej bo hmelj reševal izgube v živinoreji?

Delovna enota Žovnek — TOZD Kmetijstvo Latkova vas deluje kot reprodukcijski center plemenske živine v glavnem za potrebe SOZD Hmezd, pa tudi za prodajo, če nastane višek. Trenutno je zaradi manjših potreb Hmezdovih farm višek. Ob tem velja zapisati, da so plemenske telice (frizijske pasme) kvalitetne, to je z najboljšimi proizvodnimi lastnostmi. Zanimivo je, da se za plemensko živino v Žovneku zanimajo celo Makedonci, zato so na to živinorejsko območje že odpremil živino.

V hlevih imajo trenutno nekaj nad 500 telic; ko bodo napolnili nove hleve, pa se bo čreda pove-

čala na 700. V novem hlevu, ki ga je zgradil celjski Ingrad, bo 250 stojišč. Pomembnost novega hleva bo v tem, da bodo živali delno privezane, delno pa bo prosta reja. Vsa dela bodo mehanizirana, zato ne bo veliko ročnega dela, s tem pa bo možno tudi zmanjšati število hlevarjev.

Upravnik DO Žovnek dipl. ing. Franc Cilenšek nam je dejal, da živinoreja že nekaj časa preživlja hude čase. Zaradi neurejenih cenovnih razmerij med živinorejskimi proizvodi, krmo in drugimi reprodukcijskimi materiali tudi živinorejci v Savinjski dolini zadnji čas zmanjšujejo čredo živine. To počno zato, ker nihče noče gospodariti z izgubo in to velja tudi za živinorejo.

Zaradi tega so v DO Žovnek upravičeno zaskrbljeni, kam, kdaj in po kakšni ceni vzrejati plemensko živino, da ne bo izgube. Kar zadeva devetmesečno gospodarjenje, DO Žovnek ne izkazuje izgub in tako bo, kot vse kaže, pokazal tudi sklepni letni obračun.

Živinorejka dipl. ing. Helena Predpannik

Ob močni, sodobno organizirani živinoreji je hmelj še vedno tista panoga, ki pomeni trden temelj gospodarjenja. Hmelja imajo 150 ha, od tega je največ novih visokorodnih sort, nekaj pa je tudi na svetovnem trgu še vedno najbolj iskanega savinjskega goldinca. Letošnji pridelek hmelja ni bil

Upravnik DO Žovnek dipl. ing. Franc Cilenšek

tako dober kot lanski, vendar ni pod povprečjem srednje dobrih letin.

Za živino pridelujejo v glavnem silažno koruzo in travniško krmo. V poletnem času živino krmijo tudi z zeleno krmo. Zanimivo je, da živini nastiljajo s slamo, to pa zato, da pridobijo več hlevskega gnoja, ki jim je zlasti potreben v hmeljarstvu.

Mlada dipl. inženirka Helena, ki dela pri živini, nam je dejala, da v hlevih dosega dober prirastek, pa čeprav gre za plemenske telice. Povprečno znaša 70 dkg po glavi, kar je dobro. Hlevarji so stimulirani od prirastka, odstotka brejosti, zato živina dobi pravočasno vse, kar potrebuje.

Zaradi dobre organizacije in visoke delovne storilnosti hlevarji in drugi delavci v DO Žovnek kar dobro zaslužijo. Nekateri so tu že dvajset let in so si ustvarili družine in urejen dom.

Čeprav kmetijstvo, in to še zlasti velja za živinorejo, že nekaj časa pestijo težave, so v DO Žovnek optimisti. Kako bi sicer zgradili nov, moderen hlev, v katerem bo 250 stojišč za plemenske telice. Dobre plemenske živali bodo naši živinorejci še naprej potrebovali.

Lojze Trstenjak
FOTO L. KORBER

Živneško jezero

Vzrejni center ribjih mladice

V celjski regiji imamo večje površine močvirnatih in drugih nekoristnih zemljišč, ki jih je možno spremeniti v ribnike — Ribe postajajo vse bolj iskana hrana.

Strokovnjaki so si enotni v tem, da ima ribištvo za trg na celjskem območju velike razvojne možnosti. Z ureditvijo Živneškega jezera, kjer bo center za vzrejo ribjih mladice, bo možno v celoti pokriti potrebe poriljanja v celjski regiji.

Zanimivo je, da se za ureditev ribnikov in vzrejo konzumnih rib za trg zanimajo tudi kmetje, posebej še tisti, ki imajo za to primerne površine. Potrebno bi jim bilo le pomagati s krediti. Dr. Boris Skalin v Žalcu meni, da je v celjski regiji več sto hektarjev močvirnatih ali drugače za kmetijsko proizvodnjo nezanimivih

zemljišč, na katerih je z določenimi vlaganji možno organizirati proizvodnjo rib za trg. Samo kompleks v Žovneku meri 42 hektarjev. Tu bi bilo treba le zgraditi skladišče in druge objekte, pa bi proizvodnja stekla. Žal pa trenutno ni denarja za te sicer še kako koristne naložbe.

To pomeni, da ni zagotovljeno, da bodo do prihodnjega leta center že usposobili. SOZD Hmezd je po sporazumnem dogovoru z ostalimi zainteresiranimi postal nosilec in organizator ribogojstva v celjski regiji. Tudi inventarizacija je delno že izdelana. Sedaj gre za to, kdaj, kje in kako zagotoviti potrebna sredstva za načrtovane naložbe.

Posnetek kaže ulov rib v naših vodah.

Tk. L.

Plemenska živina frizijske pasme, v DO Žovnek

Nadaljujejo tradicijo hranilništva

Hranilno kreditna služba s sedežem v Žalcu ima pri svojih članicah že 25.000 varčevalcev — Tudi v bodoče krediti za pospeševanje kmetijske proizvodnje.

Hranilništvo v Savinjski dolini je že od nekdaj tradicionalno trdno zasidrano med prebivalstvom. Prvo Savinjsko hranilnico in posojilnico so ustanovili že leta 1881. Ta prva ustanova je imela velik pomen tudi zato, ker je hkrati bila steber slovenske nacionalne zavesti, saj je združevala slovenske kmete.

Hranilništvo se je razvijalo, utrjevalo in tako še danes doprinaša velik delež ne le pri varčevanju, marveč tudi v razvoju gospodarstva — s poudarkom na pospeševanju kmetijske proizvodnje. Po zadnji vojni so to službo prevzeli hranilno-kreditni odseki pri kmetijskih zadrugah. Po letu 1980 se je z republiškim zakonom ta dejavnost združila in nosi danes ime hranilno kreditna služba. Posluje kot samostojna pravna oseba, ki združuje članice SOZD Hmezd v občinah Žalec, Slovenska Bistrica, Šmarje in Ilirska Bistrica, članice KZ Celje, GG. Celje in še nekaterih OZD.

V okviru svoje dejavnosti imajo upeljano varčevanje in kreditiranje. Njena specifičnost je v tem, da se vsi odkupi kmetijskih, gozdarskih in ostalih poslov izvajajo in usmerjajo na hranilne knjižice oziroma se nanje prenašajo brez rizika. Na enak način se prenašajo na hranilne knjižice tudi osebni dohodki zaposlenih. To pomeni, da ima hranilno kreditna služba pri svojih članicah 25.000 varčevalcev. Obresti na hranilne vloge zraščajo kot v vseh poslovnih bankah.

Prednost je takojšnji obračun datuma prenosa denarja na

vloge. Z zbranimi sredstvi kreditirajo predvsem naložbe v kmetijstvu, to je investicije za večjo proizvodnjo hrane (govodorska, pračišereja, konjereja, hmeljarstvo itd.)

Pri kreditiranju dobro sodelujejo z Ljubljansko banko. SIS za preskrbo občine Celje, Kmetijsko razvojno skupnostjo, Zvezo HKS Ljubljana in drugimi. Vse delo hranilno kreditne službe se odvija po začrtanem programu ob sodelovanju njenih članic oziroma varčevalcev. Njihovi kreditni pogoji so v primerjavi z drugimi ugodnejši, ker gre za zbrana sredstva kmetov in delavcev, ki jih namenijo usmerjajo v kmetijske namene za pospeševanje proizvodnje.

Res pa je, da je glede na povišanje obresti v zadnjem času manj zahtevkov po kreditiranju naložb, kar seveda ni zaželeno, saj lahko to negativno vpliva na izboljšano preskrbo prebivalstva s prehranbenimi artikli.

Današnji čas namreč zahteva boljše in večje izkoriščenost kmetijskega prostora, strojev, hlevskih kapacitet in vsega drugega, kar je povezano s pospeševanjem in razvojem kmetijske proizvodnje. Na dlani je namreč, da so v kmetijstvu še rezerve, ki jih je reba sprostiti in s tem doseči večjo proizvodnjo. S tem se odpirajo večje možnosti izboljšane ponudbe na domačem trgu pa tudi glede izvoza. Zato hranilno kreditna služba v Žalcu pripravljata srednjeročni program, ki ga bodo uskladjali s potrebami njihovih članic.

Po vsem tem bi lahko zapisali, da hranilno kreditna služba nadaljuje tradicijo hranilništva in to velja poudariti ob letošnjem dnevu varčevanja.

Hranilno kreditna služba ima svoje samoupravne organe, kmetom in delavcem odobravajo kredite kreditni odbori pri vseh 34 poslovnih enotah. Letos so sprejeli tudi pravilnik o stanovanjskem kreditiranju, po katerem bodo zlasti kmetje deležni kreditov, kar sistemsko ni bilo urejeno, in sicer pod enakimi pogoji kot veljajo v bankah. Pri tem bi se morale v

PRIZNANJE ŽALSKEMU KMETIJSTVU

Na letošnjih Gorjupovih dnevih, je v pogovoru s predstavniki Zveznega in Republiškega komiteja za kmetijstvo, prehrano in gospodarstvo, tekla med drugim beseda o organiziranosti zasebnega kmetijstva, ki razpolaga z večjim delom kmetijskih površin. Ugotovljeno je bilo, da je za večjo in racionalnejšo proizvodnjo hrane še kako pomembno tesnejše povezovanje kooperacijske proizvodnje. Kot zgleden primer je bilo večkrat omenjeno žalsko kmetijstvo še zlasti hmeljarska proizvodnja.

Sicer pa je bil v razpravi izpostavljen problem razdrobljenosti našega kmetijstva in sedanja izredno težak ekonomski položaj kakršnega že dolgo nismo imeli.

O posledicah, ki jih bomo prav kmalu čutili, ne kaže izgubljati besed.

J.K.

večjem obsegu odzvati njihove članice z delom sredstev iz vsakoletnega dohodka. Sicer pa bo treba to vprašanje skupno reševati z občinskimi dejavniki s stanovanjskega področja.

Hranilno kreditna služba Žalec svojim članicam in varčevalcem čestita za letošnji PRAZNIK REPUBLIKE — 29. november.

Traktorist Jože Kranjčevič

Poznojesenski veter se je zaganjal v stroho novega hleva in vrtničil odpadlo listje. Pred velikim silosom je stal traktor s prikolicom. Traktorist v delovnem kombinzonu je z rokami brkljal po stroju in poslušal zven motorja.

«Jože Kranjčevič sem, traktorist in to je traktor, s katerim delam že lep čas,» se je predstavil. In je pomodroval: «Veste, stroj je kot živo bitje, če ga zanemariš, ti

pokaže roge!» Jože spada med tiste traktoriste, ki z gledno skrbijo za traktor. Redno ga maže, čisti. Če se kje zatakne in ne more sam popraviti, «pozdravijo» traktor v servisni delavnici, ki je pri roki.

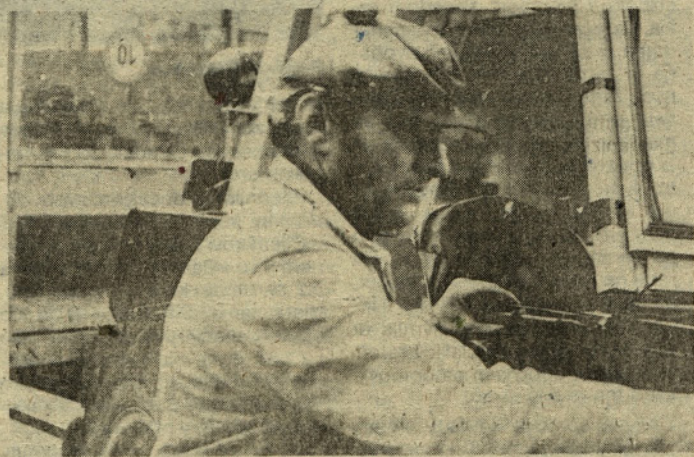
Jože s traktorjem dela pri živini vse, kar je strojnega. Mehaniziranih del pa je največ. Njegovo delo se začne zgodaj zjutraj in v naslednjih traja do večera. Tak je red in Jože dela z veseljem.

Ko je Kranjčevič pred 12 leti prišel za delom v Slovenijo in se zaposlil kot poljedelec na DO Žovnek, najbrž ni računal, da se bo tu ustalil. Tedaj je še prihajalo v Savinjsko dolino veliko sezonskih delavcev, ki so po opravljenem delu odhajali na svoje domove. Fant se je seznanil s hmeljem, ročen pa je bil tudi pri drugih delih. In ko so zapihali hladni vetrovi, je Jože ostal.

«Ko sem še delal na polju, sem z veseljem opazoval živino. Delo pri živini me je že od nekdaj veselilo, zato sem predsedal med živinorejce. Ker pa so hlevi postajali vse bolj mehanizirani, sem postal traktorist. Sedaj sem na tem delovnem mestu že vrsto let in ni mi žal, da sem izbral delo pri živini. Plača ni slaba in ker je žena tudi zaposlena, ne živiva slabo.» Jože si je tu na obrobju Savinjske doline uradil topel dom, zato ga ne vleče v rojstni kraj. Seveda je z domačimi obdržal stike in kakšenkrat jih obišče. Potlej pa nazaj v Žovnek.

Posloviti se je bilo treba, kajti Jožeta je čakalo delo v hlevih.

Tk. L.

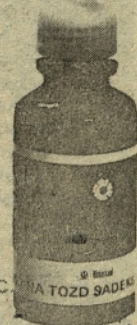

**zdravnik zdravi,
narava pozdravi**

KAMILAN

Hmezd AGRINA TOZD Šadeks, Žalec

PRAZNIK SO LJUDJE - NJIHOVA PRET

V taborišču smrti — Auschwitz

Niso bili ljudje, ampak številke

Strahote vojne niso in ne smejo biti nikoli pozabljene, so pomnik in opozorilo sedanjim in bodočim rodovom, da z vsemi silami težijo k miru in svobodi ter da budno pazijo, da se takšna zgodovina ne ponovi. V tem kontekstu je potrebno s posebnim spoštovanjem obravnavati tudi spomine na najzloglasnejša taborišča smrti, ki so bila takorekoč tovarne za iztrebljanje človeške rase. Redki so tisti, ki so preživeli vse strahote koncentracijskih taborišč nemškega rajha in dočkali luč svobode. Med temi srečnejši je tudi Tončka Šmid iz Laktove vasi, ki je več kot dve leti doživljala strahote zloglasnega taborišča Auschwitz.

Tončka nerada govori o tem, saj tako odpira stare rane in trpljenje, pa vendar smo jo tokrat uspeli pripraviti do tega, da nam je povedala svojo življenjsko zgodbo, v sklopu katere zavzema vojni čas najstrašnejše poglavje.

Naša sogovornica ni imela lahke in lepe mladosti. Luč sveta je zagledala pred 72-letni kot hčerkica kmečkih staršev v Gornji vasi pri Preboldu. Pri hiši je bilo sedem otrok in Tončka je bila šesta po vrsti. Doma za vse ni bilo kruha in po končani osnovni šoli je morala zavezati culo in se podati za služkom. V tovarni je bilo težko dobiti delo, zato se je morala udinjati kot dekla in služkinja v Trbovljah, na Polzeli, v Dolenji vasi in drugod. Leta 1936 se je poročila in prišla na možev dom v Kapljo vas. Mož je bil zaposlen v prebolski tovarni in bil v tem letu soudeleženec velike tekstilne stavke. Tončka se tega dobro spominja. Vsi stavekajoči so bili v tovarni in tudi ona je svojemu možu nosila hrano vanjo. Leta so tekla in prišla je vojna, čas, ki ima najtemnejšo zgodovino. Tudi Tončka se je znašla v njenem kolesju. Začele so se številne aretacije, ki so bile več ali manj posledica Grilove izdaje in Kaplja vas je dobesedno krvavela. Tudi Tončkin mož je padel v roke okupatorjevih krvnikov in to prav na tisti dan, ko se je odpravil na partizane. Sedemnajstega julija 1942 ne bo Tončka nikoli pozabila. Zjutraj na vse zgodaj so obkolili hišo in ga z naperjenimi puškami pričakali na pragu. Pet dni kasneje pa ga tudi ustrelili v celjskem sta-

rem piskru. Dveletna hčerka Breda in njena mati sta ostali brez očeta in moža. Da bi tragedija bila še popolnejša, je tudi njuju doletela strašna usoda. Pisal se je 3. avgust 1942. Za mnoge začel tek konca. Tako kot mnoge so ju odpeljali v Celje v nekakšno zbirno taborišče, od tam pa v Nemčijo. Ločili so ju. Hčerko Bredo so dali na Bavarsko, v Frolaitein, njo pa odpeljali v Auschwitz. To pa je začetek tistega dela življenjske zgodbe naše sogovornice, o katerem najraje molči. Vsi, ki so prišli v tovrstna taborišča, niso bili več ljudje, ampak številke. Tončke ni bilo več, bila je le številka 16.405, pod katero so jo vsak dan zgodaj zjutraj klicali na »apel«, kjer je v dežju, snegu in mrazu stala z ostalimi sotprinkami in čakala na odredbe »lagerführera« oz. njegovih podrejenih. »Taborišče je bilo na ilovnatih in močvirnatih tleh in pevsod, kamor je neslo oko, je bila ena sama ravnina,« je nadaljevala svojo pripoved naša sogovornica, »in to je bilo za nas taboriščnike še te-

že, saj je bil zaradi tega mraz še večji.« »Bilo je hudo, nečloveško in ko smo videli tiste, ki so bili tam že nekaj časa, smo naredile križ čez svoje življenje. Težko, izčrpačoče delo, pičila hrana, ki jo še prašiči ne bi bili veseli, disciplina in kazni so nas spremenile v okostnjake. Mnoge so podlegle in taboriščni krematorij je noč in dan gorel. Samo čakale smo, kdaj pridemo tudi mi na vrsto. Delati smo morale vse mogoče. Odstranjevale in podirale smo porušene hiše v bližini taborišča, mlatile žito, kopale jarke okrog taborišča in opravljale mnoga druga dela, ki so imela za cilj zgolj mučenje in teptanje človeškega dostojanstva. Jedli smo le toliko, da nismo umirali od lakote, vendar je slaba, enolična in takorekoč neužitna hrana povzročila vrsto bolezní, katerim se oslabilni organizmi niso mogli upirati in življenje je ugašalo drugo za drugim. Ob vsem tem trpljenju smo postali otopeli, brezsilni in smrt je bila za mnoge prava odrešitev. Trpili so nas na vse mogoče načine. Nikoli ne bom pozabila 6. decembra, ko so nas zgnali na dež in mraz, kjer smo se morale do golega sleči, potem pa so nas v posebni baraki prhali nekaj časa z vročo in mrzlo vodo, zatem pa smo morale zopet stati na »apel«.

Tončka Šmid

platu«. Vstajati smo morali ob treh zjutraj in nato vse do šestih — sedmih stati v vrstah, pa naj je bilo še tako neznošno vreme. Zapadel je sneg, mi pa smo bili še vedno bosí, in še bi lahko naštevale. Močno sem oslabela in sku-paj z nekaterimi so me premestili v poseben lager, da bi se malo opomogle. To pa je bilo zame odrešilno. V tem času je uspel brat mojega moža doseči, da sem dobila odpustnico. Če bi bila ostala v Auschwitzu, verjetno ne bi dočakala svobode, saj od tam nobeden ni zapustil taborišča z odpustnico v roki. Nisem mogla verjeti, da se lahko vrnem domov, zdelo se mi je, da sem še pono-vno rodila.«

Tretjo zimo je Tončka preživela doma, čeprav je vojna vihra še trajala, pa je bila svoboda vse bližje in končno je tudi zasvetil dan, ki so ga vsi zasužnjeni narodi težko dočakali. Od 366 taboriščnic, ki so bile na transportnih vagonih takrat kot Tončka, se jih je domov vrnilo le okrog 60, preko 300 pa jih je za vedno ostalo na tujih tleh.

Nikoli več kaj takšnega, pravi Tončka, ki sedaj preživlja jesen življenja pri hčerki Bredi, za katero je v trenutku ločitve v tistem usodnem avgustovskem mesecu leta 1942 mislila, da jo je za vedno izgubila. Sreča ji ni povsem obrnila hrbta in danes ne more verjeti, da je vse to bilo res. Na to pa jo venomer opozarja in spominja njena vtetovirana taboriščna številka 16.405.

DARKO NARAGLAV

Ivanka Vrbič, naša dobra znanka

Ivanka Vrbičeva, dolgoletna bančna delavka v Žalcu, je med Savinjančan znan, prikupen obraz. Z njo smo se srečali že ob ustanovitvi taktarne ekspoziture NB v Žalcu. Sprva je delala pri hranilnih vlogah, po letu 1954 je vodila oddelek za dolgoročno kreditiranje in sredstva, ob reorganizaciji pa je postala vodja ekspoziture Kreditne banke v Žalcu in na tem mestu je ostala vse do nedavne pokojitve.

To so bili časi, ko se je v bančništvu začel uveljavljati nov način dela. Naj omenimo le prenašanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice, kar je od bančnih ljudi zahtevalo veliko dela. Ivanka je bila zagreta pionirka pri ustanavljanju agencij in pionirskih hranilnic na osnovnih šolah. Prvo agencijo so ustanovili na Vranskem, postopoma pa so jih odpirali še v drugih krajih žalske občine. Tako je poleg ekspoziture v Žalcu na podeželju zaživel šest agencij.

Ivanka se spominja, da so odpiralni čas agencij prilagajali potrebam krajanov. Štiri agencije so imele odprto cel dan. Večkrat se je zgodilo, da ni bilo v tej ali oni agenciji človeka in je Ivanka tudi sama vzela v roke delo.

Vrbičeva ima velik delež tudi pri ustanavljanju pionirskih hranilnic in ni naključje, da so nekatere danes med najboljšimi v Sloveniji. Prvi pionirski hranilnici sta začeli z delom na Vranskem in v Grižah. Danes delujejo na vseh šolah. Pomeni, da je seme, ki so ga posejali med šolsko mladino, vzklilo in že obradilo bogate sadove.

Ivanka je bila tak človek, da ni gledala na uro. Tako se je dogajalo, da je po opravljenem delu na ekspozituri odhajala na teren, pomagala povsod, kjer se je kazala potreba, in se zvečer utrujena vračala domov.

Občani, in to velja še posebej za mlade, so ji bili hvaležni za vso pomoč, Ivanka pa je bila srečna, da njeni naporí niso bili zaman. Vrbičeva pa se je poleg svojega dela ves čas aktivno udeleževala tudi na ostalih področjih dela. Bila je članica sveta za družbeni plan in finance občine Žalec, njeno delo so cenili v stanovanjskem skladu, delovala je v upravnem odboru sveta za gospodarstvo ter drugod.

Ivanka Vrbič je za svoje delo prejela državno odličje, združena LB ji je podelila najvišje odličje —

Ivanka Vrbič,

umetniško skulpturo. Bolj kot vseh teh priznanj je bila Ivanka vesela spoznanja, da je njeno delo padlo na plodna tla.

Zapišimo še, da je Ivanka Vrbič ob vsem tem delu ostala vitalna in še danes v spremstvu svojega vnuka rada zahaja na planine. Ob njenem odhodu v pokoj pa ji želimo še veliko srečnih in zdravih let in hvala za vse, kar je storila za razvoj in napredek žalske občine. Tk. L.

Delo — največja vrednota

Gorškov Tone mlajši je kmečki človek posebnega kova. Načitan, razgledan, preudaren, v njem teče kri prave kmečke humanosti.

Nedelja. Beseda pove, da naj vsaj na ta dan človek počiva. Oče, Tone Goršek, je pred hišo na stol. Pred leti ga je zadela kap in mu pustila kar hude posledice.

»Če ne bi imel tako pridne in skrbne žene, ne vem, kako bi se vse skupaj končalo. To pa je res, nosen sem, da se pišem Goršek.«

Nima rad hvale. Tudi sam se ne hvall. Čudno, kap je le kap, toda Tonetov spomin je studenčnica. Spominja se lepe mladosti. Oče je bil tajnik štirih občin. In pevec, pevovodja, režiser. Bil je izredno bister. Vso to srčno bistrnost je prenašal, vsajal v otroke. Kar vsi so bili pevci, igralci.

»Naša kmetinja je ena najstarejših v Gotovljah.«

Ozre se na obnovljeno hišo, gleda po dvorišču in nadaljuje: »Bil sem srečen, ko me je oče poslal kot kmečkoga fanta v mario-borsko gimnazijo. Srečen, ker sem imel izredno lep glas. Peli smo. V zboru, oktetu, kvartetu. Rodnih Gotovelj pa nisem nikdar pozabil, nikdar.«

Moj zakon je tudi ena sama sreča. Dobra žena, dobri otroci. Lepo ravnajo z mano. Tudi partizan sem bil. Kot kmet, kot izobraženec sem imel kar precej funkcij. Poleg dela je bila še knjiga... In petje. Desetletja smo prepevali.

Gorškov Toni — mlajši

Pokojni brat je bil skoraj štiri desetletja pevovodja. Če ga ni bilo, sem vskočil jaz.«

Tako oče. Pridruži se sin Tone. Izrezan oče. Ne zgolj topla in prijazna beseda, njegova razgledanost je nekaj posebnega. Nekaj let je delal v celjski Cinkarni. Ob delu študiral. Toda klic zemlje je bil močnejši. V nekaj letih je obnovil hišo, kozolec, vodovod. Čaka samo še marof. Zdaj goji prašiče. Z zadrujo je v odličnih odnosih. Čeprav se srečuje s težavami, trdi, da bo tudi najhujše premagal. Treba je delati, saj je delo največja vrednota in pošteno drži, da brez dela ni jela.

Mlad je tale naš Tone. Nekaj preko trideset, pa tudi edini kmet v Gotovljah, ki je član ZK. Aktiven

član. Često trdi, da OO ZKS ni dovolj aktivna. Preveč besedičenja, premalo dejanj. Zna razpravljati, vendar ne govori v prazno. Vse vre iz lastnega prepričanja.

Že nekaj let se zavzema, poskuša ustanoviti nekakšen diskusijski klub. V nekdanji pevski sobi, ki sedaj sameva, naj bi se vsaj enkrat tedensko shajali in preresetali probleme današnjega časa.

Kar je res, je res. Gorškoveu Toniju teče beseda, pa tudi njegova misel je prodorna. Zadnji sestanek OO ZK je bil res razgiban. Na njem je Toni nekako takole dejal:

»Tovariši, samo z jamranjem ne bomo nikamor prišli. Verovatno moramo v lastne sile. Trdno sem prepričan, da bomo le z delom izplavali iz težav naše gospodarske stiske. Samo v slogi je moč. Dokler bomo vlekli vsak na svojo stran, ne bomo pozabili na NOB, na prelo-niico naše zgodovine.«

Meni je dala družba pomoč. In zato vanjo verujem, zaupam. Rad delam, rad pomagam vsakomur, ki je pomoči potreben. Bodimo bratje in sestre, ne pa psi in mačke.«

Toni govori odkrito. Predvsem pa nikoli ne pozabi na prosveto. Igra, poje. Mnogi so mu že prigovarjali, da bi študiral solo petje, pa jih je zavrnil, češ da je rojen na kmetiji, kjer bo tudi ostal. Rad citira Kajuha, ki pravi: »Bil sem zemljak, vsak svoj korak svoji sem zemlji podaril...«

Drago Kumer

Spomini Čilenškove mame

Bili smo na obisku pri Čilenškovih v Malih Braslovčah. Prijazna, topla kuhinja, v kateri so nas posadili za mizo, je izžarevala domačnost. Na okna je trkalo mrzlo novembrsko sonce, po dvorišču se je sprehal veter in dvigoval orumenelo listje.

Čilenškova mama blagih oči in osivelih las nam je natakala pijačo v kozarce in zbiralala besede. Pogovarjali smo se o minuli vojni, o letih, ko ji je bilo najhujše. V 77 letu je že, vendar se dogodkov spominja, kot bi se zvrstili včeraj, pa tudi obraze še pomni, le datumi so se ji nekako izmuznili v pozabo.

Mož je bil v partizanih nekje na Dolenjskem. Čilenškova mama je tako živela sama na domačiji s petimi nepreskrbljenimi otroki. Živel so iz rok v usta. Okupator in domači izdajalci so vedeli, da Čilenšek ni doma, da je v hosti pri partizanih, zato je bila družina pri njih slabo zapisana. Večkrat se je zgodilo, da so k njim pridrveli Nemci in gospodinjjo spraševali po partizanih, ona pa jim je odgovarjala, da ne ve in da od moža nima nobenih vestí. Zahtevali so konja in voz pa pomočnika Ivana, ki jih je moral vozariti naokoli. Gospodinja si ni upala reči ne, saj so ji grozili.

Nekoč, ko je Ivan moral peljati Nemce v Zgornjo Savinjsko dolino, so jih v zasedi našli partizani. Nemci so padli, voznik pa je z razbitim vozom naslednji dan prijo-kal domov.

Bilo je v hudi zimi, ko se je k Čilenškovim zatekla ranjena in bolna partizanka Nežika. Bila je polna ozeblin in komaj 18 let je imela. »Čeprav se mi je smilila, sem jo sprejela s težkim srcem, saj sem se zavedala posledic, če bi Nemci izvedeli, kdo je. Prikrivala sem jo v hiši, dokler se je dalo. Ko pa je prišla pomlad in je ni več strpelo v hiši, sem sosedom rekla, da je znanka. Nekoč so nena-doma prišli Nemci, zasedli dvorišče in zahtevali sobo. Bila sem v hudi zagoni zaradi dekleta. Zabičala sem ji, naj se skrrije, ona pa mlada in neprevidna, ni upoštevala opozorila. Zvečer je prišla v sobo, kjer so bili Nemci. Seveda so me spraševali, kdo da je. Rekla sem jim, da je sosedka, med tem pa je najbližni Nemec že opazil rane na rokah. Natvezila sem jim, da se je opekla pri štedilniku. Nekdo med njimi je prinesel mazilo in ji namazal ranjene roke, ne da bi slutil, da zdravi partizanko. Joj, kako me je bilo strah!

Nemci so odšli, ne da bi zvedeli, koga imamo v hiši. Pri nas je bila vse do osvoboditve. Odsšla je in

Rozika Čilenšek

se ni več vrnila...« Čilenškova se je zamislila in ko se je zazrla mimo nas, smo vedeli, da ji je hudo pri srcu.

Slednjič je dočakala svobodo. Vrnil se je mož in življenje je tudi v Čilenškovi hiši steklo po uglajenem tiru. Danes Čilenška živita od skromne kmečke pokojnine. Nista sama. Sin Franc si je ob njuni domačiji pozidal novo hišo pa tudi drugi njuni otroci ju obiskujejo. Prihajajo tudi vnuki in ko napolnijo njun dom, se Čilenškoma zdi, da je v hiši praznik.

Lojze Trstenjak
Foto L. Korber

SPORAZUM ZA SKUPNO BRIGADO

Pretekli teden so se v žalski občini mudili predstavniki občinskih organizacij Zveze mladine Biograd na moru in Subotica, ob tej priložnosti pa so podpisali tudi samoupravni sporazum o organiziranju skupne mladinske delovne brigade. Brigadirji žalske občine so letos namreč sodelovali na zvezni delovni akciji Jasenovac 85, kjer so se dogovorili, da bodo v prihodnje delali skupaj. Ker pa tudi na delovnih akcijah ne gre samo za delo, ampak tudi kovanje tovarštva in negovanje bratstva in enotnosti, so se sedaj dogovorili za tesnejše sodelovanje tudi na drugih področjih. Potem ko so si gostje ogledali nekatere delovne organizacije, so se udeležili seje predsedstva OK ZSMS Žalec, na kateri so se seznanili z delovanjem mladih v žalski občini, v razpravi pa so izmenjvali tudi nekatere izkušnje. Med drugim je bila dana tudi pobuda o

ustanovitvi Počitniške zveze. Na posnetku Bojan Pevec, Nataša Matijević in Peter Doroslo-

vački med podpisom samoupravnega sporazuma.

J. K.

EKLOST, SEDANJOST IN BODOČNOST

Nama Žalec — Levec

Okusne domače jedi za vsak žep

Danes, ko postaja hrana vse dražja in potrošnikom s tanjšimi denarnicami že hudo bremeni družinski proračun, NAMA v svojih restavracijah širom Slovenije uresničuje zanimivo zamisel: z novimi vrstami jedi, ki jih pripravijo kuharji posebej po tri v vsaki restavraciji bi radi popestrili in obogatili ponudbo domačih jedil, ki bodo dosegljive za vsak žep. Novost, ki je naletela na ugoden odmev pri gostih, ki obiskujejo Namine restavracije, uresničujejo že tretji mesec.

Mi se bomo v našem reportažnem zapisu pomudili v restavraciji NAMA v Levcu, bi pa lahko zapisali isto tudi v Žalcu.

Poslovodja restavracije NAMA v Levcu Špiro Meštrov in šef kuhinje Branko Ocvirk sta nam povedala, da so v Levcu že pripravili teden kulinarike, na katerem so servirali gostom tudi nove jedi v mesecu septembru. Kot tri lastne novitete so v njihovi kuhinji pripravili in gostom postregli s PIVSKIM ZREZKOM, NADEVANO POSTRVJO in BUČKAMI. Gostje

so nove jedi dobro sprejeli, posebej jim je bil všeč pivski zrezek.

Ker bodo reportažo gotovo najbolj pozorno prebrale gospodinje, objavljamo recept za vsa tri jedila: Pivski zrezek: pripravijo ga iz svinjskega mesa (odrezek stegna) in ga zalijejo z vinom in kislom smetano ter obogatijo s sirom, zapečenim v pečici. Vsi, ki so ga pokusili, menijo, da je imeniten.

Nadevana postrv: nadev pripravijo iz gobic, prepraženih na čebuli, in z drugimi začimbami ter drobčinami.

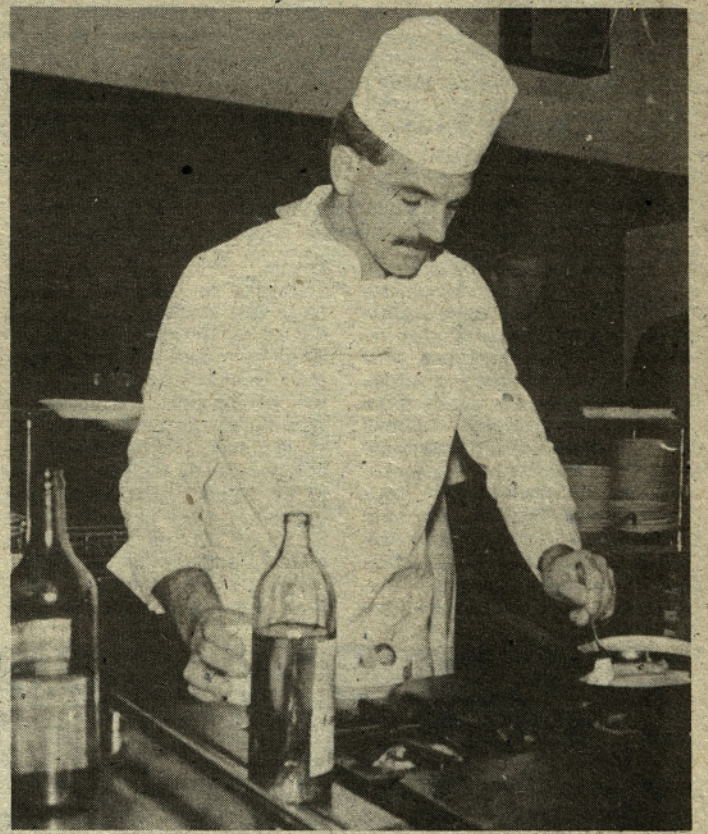
Bučke pripravijo tako, da jih pomešajo z moko, jajcem, česnom, soljo in kislom smetano. Vse tri novitete je strokovno ocenila posebna komisija, ki deluje v okviru Name v Ljubljani. Za zdaj nam niso na voljo podatki, kaj vse so pripravili v ostalih restavracijah Name, vsekakor pa jih bomo lahko pokusili tudi v žalski in levški restavraciji NAMA v vseh restavracijah, ki poslujejo v okviru Name. Poleg novih jedil so natakariji pripravili tri vrste koktejev, skratka, gre za novosti, ki bodo privabila še nove goste.

V Namini restavraciji v Levcu dnevno pripravijo in servirajo 600 do 700 malic. Minulo sredo, ko smo restavracijo obiskali, so v kuhinji imeli na voljo srček v omaki s polento za 240 dinarjev, zelenjavno enolončnico z mesom za 240 dinarjev, goveji golaž s slaninim krompirjem za 280 dinarjev, kuhano šunko s kislim zeljem za 380 dinarjev in svinjski kotlet po tržaško s praženim krompirjem za 300 dinarjev.

V kuhinji pripravijo najcenejšo malico — joto brez mesa — za 180 dinarjev.

Če naštetje cene in jedila primerjamo s cenami, ki veljajo v drugih gostiščih, je Namina restavracija zares poceni in tako dostopna tudi tistim gostom s skromnimi prejemki. Sicer pa imajo Namine restavracije namen, da ponudijo potrošnikom izdatne, okusne in poceni obroke.

Zapišimo še, da restavracija NAMA v Levcu občasno organizira plesne prireditve. Za Martinovo je pripravila posebno prireditev Pečena Martinova gos z vinskim moštom. V decembru bo še en

Šef kuhinje Branko Ocvirk pripravlja nove jedi

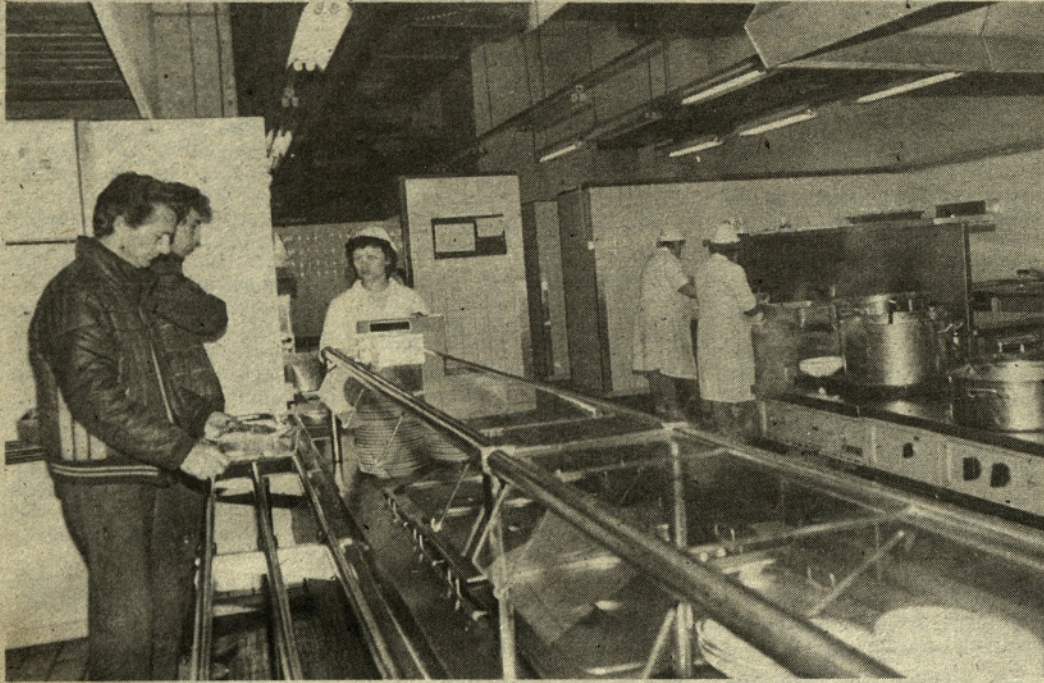
ples, nato pa bodo pripravili silvestrovanje.

Vodstvo restavracije prevzema tudi naročila za poročne pogostitve in druga srečanja, slaščičarna pa sprejema naročila za torte in druge slaščice.

Restavracija je odprta dnevno od sedme ure zjutraj do 19. ure

zvečer. Zaupajmo še to, da bodo šef kuhinje, slaščičarka in natakari pokazali znanje in spretnost na tekmovanju, ki bo v okviru gostinskega zbora v Portorožu.

Kolektiva Nama Žalec in Levec svojim gostom in ostalim občanom čestitata za praznik republike — 29. november.

V Nami Levec se dobijo dobre jedi.

Vedno nasmejan prodajalčev obraz

Umetnost trgovanja ni le v kvaliteti blaga, ampak tudi v prijazni postrežbi

V Žalcu sem se pogovarjal z delavcema Hmezadove Samopostrežne mesnice Žalec: Stanislavo Friškovec in Vinkom Žibretom. Nasmejanih obrazov sta mi povedala, da jima delo v mesnici resnično pomeni drugi dom. K takšnemu razpoloženju pa ne prispeva zgolj odlično razumevanje med zaposlenimi ter njimi in poslovodjo, temveč tudi zdrav in prijazen trgovski odnos do strank, ki to čuti in se zato temu tudi hvaležno odzivajo.

Stanislava, ki bo prihodnje leto zakorakala v štirideseta leta, se je po vojni v Celju izučila za poklic natakarike. Od štirindvajsetletne delovne dobe pa že dvanajst let opravlja trgovski poklic v tem istem delovnem okolju. Sama mi je priznala, da ni le zadovoljna s poklicem, ki ga opravlja, ampak je več kot zadovoljna tudi z delovnim okoljem, s sodelavci, s katerimi se odlično razume. Spominjajoč se nekdanjih časov v gostinskem poklicu jih, pravi Stanislava, ne more primerjati s sedanjimi. Še posebno včasih se je v gostinstvu delalo od jutra in večera, dnevi so bili vsi enaki, niso poznali ne nedelj in ne praznikov.

Ko pa si enkrat ustvariš družino, pravzaprav nerad odhajaš od nje ob prazničnih dnevih in nedeljah. Čeprav je v mesnici osem zaposlenih ljudi in je včasih potrebno zaradi boleznih ali dopustov delati tudi po cele dneve, pa se da lažje vzdržati, saj ob praznikih in nedeljah ne delajo, prijateljsko razpoloženje med zaposlenimi pa tudi odžene težo skrbi, ki jo človek prinese od doma na delo. Ko sem jo vprašal, če je vedno tako nasmejana, mi je odgovorila, da se bodo v mesnici še radi smejali, če bodo le imeli kaj prodajati in če bodo imeli ljudje s čim plačati. Za Stanislavo je stranka stranka, vsak občan je enako postrežen kot je tudi ona kot kupec ali odjemalec različnih uslug drugje enako sprejeta. V trgovini strežejo ne le z mesom in predelanimi mesnimi izdelki, s piščanci in vloženi povrtinami, temveč vam kot pravi trgovci radi postrežejo tudi z nasvetom.

Vinko je podobno kot Stanislava s široko nasmejanim obrazom povedal, da v njihovi trgovini ne poznajo skisanih obrazov. Ker odpirajo trgovino dokaj zgodaj, že ob 6.00 uri zjutraj, prihajajo kupci v samopostrežno že zgodaj. Nekateri si kupijo malico greduč v službo, spet drugi pridejo naokoli kasneje. V trgovino prihajajo tudi ljudje po pijačo, ki je redno v hladilniku, zato marsikak kupec raje pride po hladno pivo ali slatino raje sem. Vinko se je leta 1980. izučil in je s svojim poklicem in delovnimi tovariši prezaodvoljen. Čeprav še ni napolil četrto stoletje je Vinko že neke vrste »vseslovenec«. Rojen v kraju Žegro na Kozjanskem, osnovno šolo je obiskoval na Planini pri Sevnici, srednjo živilsko pa v Mariboru. Izučil se je v celjski mesnici Mateci, od leta 1982. pa je v tej mesnici.

Ko sem ga poprašal, kaj je naj-

teže v njegovem poklicu, je dejal, da mu ni nič težko. Mesar si je želel biti in to delo ga tudi veseli. Ne moti ga niti petkov in sobotni naval na trgovine, ko prihajajo ljudje z vedno drugačnimi željami in hotenji. Bolj ga motijo tisti dnevi, ko mora kupcu reči, da nečesa nima. Prav zaradi dobre nabave in skrbi za pravočasno dostavo pa sta oba — Stanislava in Vinko — pohvalila prizadevanje in trud poslovodje Mileta Begovića, s katerim se vsi zaposleni odlično razumejo. Vinko je menil, da so k sreči vsi zaposleni dovolj elastični in tako si pomagajo iz zagat, ko dobava na nekem koncu odpove. Vsi so nagajeni po prometu — to pomeni: osnova plus delovni učinek. Zato se tudi vsi trudijo, da bi bil promet čimvečji, saj danes vsak dinar prav pride, kot menita Vinko in Stanislava.

GREGOR VOVK

Stanislava Friškovec in Vinko Žibret

Idrijske čipke v Savinjski dolini

Spretno roke 87-letne Ivanke in 83-letne Pepce

Čipkarstvo sodi med najbolj zahtevne ročne spretnosti. V naši dolini je skorajda nepoznano, zato pa so idrijske čipke zaslovene po celem svetu. In prav te umetnine izdelujeta sestri 87-letna Ivanka Stančič in 83-letna Pepca Pajer, ki smo ju našli pri Podbregarjevih v Latkovi vasi. Obe sta vdovi in živita sicer vsaka zase, Ivanka je v domu ostarelih v Koprur, Pepca pa živi v rodni Idriji. Njuna pot pa ju večkrat zanese v Savinjsko dolino, kjer preživita nekaj tednov pri bratovi hčerki Ivani in v krogu njene družine v Latkovi vasi. Ta čas pa se ne ločita od kleklanja in pod njunimi prsti nastajajo čudoviti idrijski čipkarski izdelki.

Ko smo bili pri njih na obisku, je bila zunaj že trda tema. Sedeli sta v dnevni sobi in njune roke so mladostniško poplesavale sem ter tja in vzele lastovico, ki se je

vse bolj kazala na blazinici, v kateri je bilo na desetine buck. Z njima smo se zapletli v prijeten pogovor. Povedali sta nam, da se s »kleklanjem« ukvarjata že od zgodnjega otroštva. Nekoč jima je to bil vsakdanji kruh, saj sta bili hčeri očeta rudarja in je bilo v družini osem ust, ki bi jih le očetova plača težko nasitila. Obiskovali sta čipkarsko šolo in postali sta zelo spretni, tako da njunih izdelkov ni bilo težko prodati, čeprav so se v večji meri z njimi okoristili trgovci in so njima prinesli bore malo denarja. Takratni časi so bili težki. Tudi Strnadovi otroci so se razkropili na vse strani. Tudi Ivanka je odšla iz rodne Idrije in je od leta 1932 živela v Brezovici pri Kozini. Prišla je vojna, ki je njihovi družini prizadela veliko gorja. Dva brata sta padla, svoje življenje za svobodo pa je dala tudi Pepcina hčerka. Z zma-

go je zasijalo novo življenje po dolgih letih podjarmljenja, tudi naši sogovornici sta takrat, kot pravita, doživljali najlepše trenutke v svojem življenju. Čipkarstvo pa je ne glede na vse to bilo in je še sestavni del njunega življenja. Ivanka je polnih dvanajst let prenašala svoje znanje na mlade v osnovni šoli v Materiji in Kozini in po njeni zaslugi se je precej deklet naučilo te spretnosti, kar pomeni, da gre za ohranjanje umetniške obrti, ki prav po zaslugi takšnih kot sta Ivanka in Pepca ne bo izumrla.

Polni dve uri smo sklepali in razpredali zgodbo o življenju, ki ga vseskozi prepleta idrijska čipka. Ob slovesu sta nam podarili svoja čudovita izdelka. Mi pa smo jima zaželeli še veliko zadovoljstva pri ohranjanju te kulturne dediščine. Srečno, Pepca in Ivanka. D. NARAGLAV

KULTURA • KULTURA • KULTURA • KULTURA •

Revija domačih ansamblov v Libojah

Leto je naokoli in v Libojah bodo znova pripravili revijo domačih ansamblov, ki bo v nedeljo, 24. novembra, z dvema koncertoma, in sicer ob 14. in 17. uri v dvorani libojskega kulturnega doma. Na dvanajsti reviji, ki jo pripravlja poseben odbor pri DPD Svoboda Ludvika Oblaka Liboje, predseduje pa mu Heri Kuzma, se bo predstavilo 18 domačih ansamblov.

pridružili pa se jim bodo vokalni kvintet Frankolovčani, igralec Janez Hočvar-Rifle in zmagovalci Ljubljane harmonikar Viki Ašič, ml. Med ansambli bo cela vrsta takšnih, ki so osvajali zlatega Orfeja na tradicionalnem ptujskem festivalu, zato se znova obeta zanimiva revija, za katero je med obiskovalci iz bližnje in daljnje okolice bilo vedno veliko zanimanja. Zato ne bo odveč opozorilo, da si kaže pravočasno zagotoviti vstopnice pri tamkajšnjem društvu ali v prodajalni KIL. Pokrovitelj letošnje revije je ponovno Keramična industrija Liboje, središča pa so med ostalimi prispevali delovni organizaciji LIKO in Mirošan, Zveza kulturnih organizacij in Občinska kulturna skupnost.

jk

Zlati slavček v Žalec

Na letošnjem petnajstem festivalu Zlato slavečje v Skopju sta sodelovali tudi Vesna Haložan in Saša Golob iz Žalca. Na tem festivalu, ki ga organizirata RTV Skopje in Mestni svet za vzgojo otrok Skopje, so nastopili mladi pevci do dvanajstega leta starosti iz Jugoslavije in še nekaterih evropskih držav. Prav v tej konkurenci pa sta mladi pevki iz Žalca zapeli pesmi Fičirič in Pomlad in za uspešen nastop prejeli najvišje priznanje Zlati slavček. Obe skladbi je uglasbil Marjan Kozmus in zanjui dobil posebno pri-

znanje. In kako so Žalčani sploh prišli na ta znan festival, ki ga bomo v noveletnem programu lahko videli tudi na televiziji? Znaná prireditelj Pesem in mladost, ki jo je letos posnela tudi RTV Ljubljana, je vzbudila precej zanimanja v Sloveniji in tako smo dobili vabilo za sodelovanje na festivalu v Skopju. Ker pa sta mladi pevki iz Žalca uspešno opravili nastop v Skopju, so se jim na široko odprla vrata za sodelovanje na znanem festivalu Malega šlagerja v Sarajevu. Najbrž pa iz vsega tega ne

bo nič, saj smo že za nastop v Skopju komaj zbrali sredstva za potovanje. Če želimo sicer že uveljavljeno in priljubljeno prireditelj Pesem in mladost, ki jo je letos posnela tudi RTV Ljubljana, je vzbudila precej zanimanja v Sloveniji in tako smo dobili vabilo za sodelovanje na festivalu v Skopju. Ker pa sta mladi pevki iz Žalca uspešno opravili nastop v Skopju, so se jim na široko odprla vrata za sodelovanje na znanem festivalu Malega šlagerja v Sarajevu. Najbrž pa iz vsega tega ne

Drago Cehner

Na posnetku Saša Golob med nastopom v Skopju

Anketa

DPD Svoboda na Polzeli je pod vodstvom Stanka Novaka letos že deseti pripravila Teden mladinskega filma, ki je bil v okviru Tedna domačega filma v Celju. Izkušnje so pokazale, da imajo otroci domače mladinske filme zelo radi. Letos je spored zajel osem filmov in sicer naslednje: Dolina miru, Pastirci, Kekčeve ukane, Zvezdica zaspanka, Ne joči, Peter, Ti loviš, Učna leta izumitelja Polža in Kala. O mladinskem filmu so nam nekateri povedali:

TOMI BALOH: »Hodim v šesti razred in zame je to že tretji teden mladinskega filma. Zdi se mi zelo prijetno, najbolj pa mi je bil všeč film Ne joči, Peter. Včasih je bilo žalostno, da bi lahko še jaz zajokal, včasih pa smo se malemu Petru morali zares smejati. Škoda je, da se nekateri filmi ponavljajo.«

ESTENA PAVIČ: »Od vseh osmih filmov, kolikor sem si jih ogledala, mi je bil najbolj všeč film Kekčeve ukane. Skoraj pri vseh osmih predstavah je bila dvorana polna in vse priznanje organizatorjem, saj so poskrbeli za filme, ki so med nami mladimi zares priljubljeni.«

SUZANA JOŠOVEC: »Na tednu mladinskega filma sem že nekaj let redna obiskovalka, tudi letos imam abonma. Čeprav smo nekatere filme že gledali, jih je še vedno prijetno videti. Najbolj všeč mi je bil film Učna leta izumitelja Polža. Hodim v sedmi razred in bom drugo leto zadnjič hodila na te predstave.«

TOMI ZDOLŠEK: »Zelo rad gledam otroške filme, zato Tedna mladinskega filma nisem zamudil. Vsi filmi so mi bili všeč, seveda nekateri bolj, drugi manj. Nekateri med njimi so bili prav žalostni, pri drugih pa smo se odlično zabavali.«

TONE TAVČAR

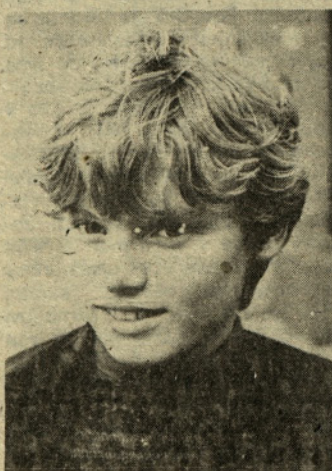
Radi gledajo mladinske filme

Tomi Baloh

Estena Pavič

Suzana Jošovec

Tomi Zdolšek

Ustvarjalnost je bila ena izmed vodil našega kulturnega dne

Kulturni dan nekoliko drugače

Ura je nekaj minut do pol osmih zjutraj. Danes ni običajen pouk! Danes je kulturni dan! Obrazi niso čemerni in zaspani, temveč nekako veselo razpoloženi. Po hodniku vse ščebetajo, šumi, govori. Povsod je gneča in vsa ta gneča je živa in v nekem veselem pričakovanju. Tam v kotu, odmaknjena od drugih, stojita fantiča: »Čuj, danes je prima, ni pouka, super, a?« »Ja, super, jaz bom pri strelcih. V zaklonišču bomo streljali, veš!« »Aja? Jaz sem pa pri šahu!« Za vrati učilnice za angleški jezik pa stoji gneča deklet. Nekaj govorijo, a jih v tolikšni gneči res ni mogoče slišati. Kaj je danes? Vse je drugačno! Šola, mi, tovarišica in še kaj? Naša telesa se gibljejo v množici. Obvladati moraš kar nekaj borilnih veščin, da se pretolčeš čez polje. Nenadoma se vsa ta velika skupina porazgubi.

Začne se s šolskim radiom. Ta nas pozdravi, prebere razpored, nam zaželi uspešno in ustvarjalno delo, spet pozdravček in konec.

Pravo delo se prične. Tu so potrebni le spretni prsti in nastajajo začetni vzorci. Leva, desna, leva desna in spet in spet. Če si priden, napleteš mnogo. Če pa si počasen ... toda TUDI POČASI SE DALEČ PRIDE, mar ne? Aha.

Tu pa je treba misliti. Misliti zares, kajti igranje šaha ni le premikanje belih in črnih figuric po polju. MI ZA MIR in OZN. Najprej so delali po skupinah, uredili zastavo v avli šole in potem jim je tov. Meglič pedaval o verskih vprašanjih. Likovniki so ustvarjali na galeriji. Ste si že ogledali njihov izdelek? Čudovito, kajne? Z grabljami in z vsem mogočim orožjem so se naši turistični delavci pomerili z okolico. In zmagali so. Ste opazili, da so vas med delom tudi fotografirali. To so opravili člani foto-grafskega krožka. V knjižnici je bilo pa še prav posebno zanimivo. Obiskal nas je prof. dr. Vid Pečjak. Veste, čas, ki nam je bil odmerjen nam je kar prehitro minil. Še mnogo interesnih dejavnosti je potekalo. Učenci nižje stop-

nje so si ogledali film o Kekcu. Udarec na gong. To je pomenilo: naše delo se končuje-pričela se bo okrogla miza. Hodnik spet oživi. Spet obrazji. Sedaj sproščeni in še bolj klepetavi. Sedaj se vse konča. Toda to ni res. Še nas čaka delo OKROGLA MIZA. Tu smo se zbrali vsi poročevalci in vsi predstavniki oddelčnih skupnosti, natovorjeni z miselnimi vzorci. Vse po vrsti. Najprej prvi razred o Kekcu. Fantek in punčka z nasmeškom na ustih in s smrtnim strahom v srcu. Z drobnimi stopinjami sta pridrsela z miselnim vzorcem k panoju in potihoma zrecitala o Kekcu. Predstavnika drugega razreda sta bila malo bolj »korajžna«. Zapela sta ljubko pesmico o Kekcu. Poročali so vsi nekateri seveda z malo tremen, nekateri z veliko. Koščki miselnih vzorcev so sestavili velik mozaik enega samega miselnega vzorca s kulturnega dne.

Svečano se je sklenil s pohvalnimi besedami nekaterih naših uglednih gostov.

Olga Jezernik

Izšel je celjski zbornik 85

Te dni je izšla knjiga »Celjski zbornik 1985«, izdala in založila jo je kulturna skupnost Celje. Nemogoče je v kratkem sestavku podati vso bogato vsebino, ki jo zbornik prinaša. Omenimo sestavke, ki se nanašajo tudi na Savinjsko dolino. Ivan Grobelnik je objavil sestavek »Celjska svoboda in zlet v Celju pred 50. leti«. V sestavku spoznamo pomen zleta Svobod v Celju, 7. VII. 1935, seznanimo se z razcepjenostjo v delavskem gibanju v stari Jugoslaviji, podana je ocena zleta v časopisju s strani udeležencev. Milan Natek nas v sestavku »Zemljiško-posesna struktura in pebivalstvo v Celjski regiji« z zemljiško-posesno strukturo po občinah celjske regije v letu 1981. Osvetljeni so zemljiškoposestni odnosi, prikazano je pebivalstvo z ozirom na velikost zemljiške posesti in njegova zaposlitvena usmerjenost.

Z zanimanjem bomo prebrali sestavek Antona Soreta »Stare strešne krtine v Savinjsko-Sotelski krajini«. Mogoče se bomo pri prebiranju sestavka Darje Pirkmajer »Rimska cesta Emona-Celeia« sprehodili po tej cesti, kot so se nekoč po tej cesti pomikale rimske legije, ali pa bomo ob prebiranju sestavka Ivana Stoparja »Pregled grajskih stavb na Slovenskem Štajerskem« poiskali to ali ono grajsko stavbo, ki jo tov. Stoper navaja v naši dolini.

Navedeni so samo nekateri sestavki, zato bo nujno, da se bomo k bogati vsebini tega zbornika še vračali.

f. j.

Vabljeni ljubitelji oderskih desk

KUD Svoboda Žalec vabi ljubitelje odrskih desk k sodelovanju v dramski sekciji. Prijavite se lahko v pisarni Svobode v novem kulturnem domu pri Jožici Ocvirk in sicer vsak dan od 7. do 15. ure.

Kozerija

V zgodbi nastopata upokojenec Stenica in inkasant RTV Lisica

Nadučitelj Dolfe Stenica je po 40 letih službovanja nastopil zasluženi pokoj s skromno pokojnino 32.750 dinarjev. »Ni veliko, a bo že šlo!« se je tolažil Dolfe in računl, da bo dinar v naši socialistični družbi iz dneva v dan pridobil na vrednosti. Pa tudi sicer mu ne bo treba kupovati obleke, saj ima v omari nekaj rezerve.

Mož pa se je užtel in to krepko. Dinar drsi in drsi navzdol, pokojnina pa vse bolj capljajo za standardom in tako se dogaja, da ima upokojenec Dolfe Stenica 25. v mesecu že prazno denarnico. Razumljivo je, da je tedaj slabe volje. Zgodilo se je, da ga je v takšnem turobnem razpoloženju zmotil inkasant RTV naročnine Lojze Lisica. »Pobiram televizijsko naročnino za tri mesece vnaprej!« je dejal in opravičil svoj prihod ter hkrati pred Stenico položil nekakšno potrdilo o vplačani naročnini do 1. februarja prihodnjega leta. Če bi Dolfe Stenica imel

zahtevane stotake v denarnici, bi mu jih brez besede odrl, tako pa je le nagubal čelo, pomahal z listkom pred presenečenim inkasantom in dejal: »Ne bom plačal, čemu bi vnaprej financiral televizijsko hišo, a?«

Inkasant Lisica je zardel kot kuhan rak. Ni mogel povedati, da ima pri tem svoj račun. Pobrano naročnino namreč sproti odnaša in nalaga na bančni račun, tistim, za katere kasi- ra naročnino, pa se opravičuje, da naročniki neredno plačujejo naročnino in da bo treba počakati do 1. februarja, ko bo naročnina zapadla.

Seveda je tiho o tem, da ima pokasirani denar že na hranilni knjižici, da bo takrat, ko bo poravnal naročnino, vtaknil v žep lepo vsoto na račun obresti. Kako bi sicer lahko v nekaj letih otrokom pozidal že tretjo novo hišo?

Lisica ima srečo, da upokojeni nadučitelj Dolfe Stenica tega ne ve, saj bi mu to vzelo še tisto malo spanca, ki ga ima.

Pionirski kotiček

Izlet z lovcvi

Lansko šolsko leto smo pri modelarskem krožku izdelovali pičje hišice. Zato sem bil vesel, ko sem v letošnjem šolskem letu izvedel, da sem izbran za nagradni izlet, ki ga je organizirala Lovska zveza Celje.

V torek zjutraj smo se zbrali na avtobusni postaji. Odpeljali smo se proti Ljubljani. Najprej smo se ustavili na Svetem Urhu, kjer so belogardisti mučili in pobili veliko naših ljudi. Vodič, ki je te strahote preživel, nam je povedal, kje so mučili in pobijali ljudi. Ogledali smo si spomenik, ki je stal malo višje od cerkve. Nato smo se odpeljali v Ljubljano in si tam ogledali spomenik Ivana Cankarja. Iz Ljubljane smo se odpeljali v Bistro, kjer je lovski in tehnični muzej. V muzeju smo si ogledali orožje, ki so ga uporabljali v starih časih za lov na divje živali. Videli smo nože in sekire, s katerimi so ljudje nekoč ubijali divje živali. Ogledali smo si nagačene divje zajce, fazane, race, srne, ptice... Videli smo tudi okostja divjih živali.

Domov smo se vračali preko Kamnika, Črnicva, Gornjega grada in Mozirja. Na tem izletu sem veliko videl.

VESTI IZ ŠOLE

V soboto, 26. 10. 1985 smo učenci osnovne šole Bratov Juhart Šempeter izvedli orientacijski pohod. Učence petih in šestih razredov je vodila pot ob Savinji, sedmošolci in osmošolci pa so morali priti v Horn. Odgovarjali smo na vprašanja iz učne snovi posameznih predmetov. Na startu smo pokazali znanje prve pomoči in spretnost streljanja.

Nekaj izbranih ekip se je udeležilo orientacijskega pohoda na Čreti, kjer so se udeležili tudi proslave ob obletnici prvega boja na Čreti.

Lovska družina iz žalske občine je organizirala poučno ekskurzijo na Sv. Urh, muzej v Bistri in Gornji grad.

Iz šole Šempeter so se te ekskurzije udeležile štiri učence. Dopsniki iz Osnovne šole Bratov Juhart Šempeter v Savinjski dolini

BILI SMO NA SNEMANJU

Bilo je pri uri slovenščine, ko je nekdo potrkal na vrata učilnice. Bila je tovarišica ravnateljica. S tovarišico razredničarko sta se dolgo o nečem pogovarjali, ko glasno sporočila, da bomo ob 10.30 odšli na snemanje v jama Pekel: Slovenske gozdne učne poti. Vsi smo se izredno veselili, saj nam je odpadla zemljepisna kontrolna naloga. Morali smo domov po kolesa, ob 11. uri pa smo bili že v Peklu. Vsi smo se veselili, saj se bomo lahko videli na televiziji. Najprej so nas snemali, kako smo prišli v Pekel, potem kako smo občudovali naravo. Razdelili so tudi tekste, ki so jih morali nekateri sošolci povedati. Najbolj smešno se nam je zdelo to, ko je morala biti tovarišica za slovenski jezik (naša razredničarka) tovarišica za naravo. Vsi smo se smejali, saj se nam je zdelo zelo smešno. Ker pri snemanju nismo bili tako spretni, smo morali nekatere posnetke ponavljati. Snemali so nas na večih točkah jame Pekel. Čas pa je neizmerno hitro bežal, zato so postajali naši želodci čedalje bolj sitni.

Lakoto smo si kratili kar s surovim kostanjem. Narava jame Pekel in njena okolica je res čudovita, saj k temu pripomore tudi oskrbnik tov. Štorman, ki vestno skrbi za čistočo okolice.

Snemanje je bilo zanimivo, saj smo lahko videli, koliko dela je pri nastanku filma. Petra Došler, 7. a, Osnovna šola Bratov Juhart, Šempeter v Savinjski dolini

MOJ BRAT

Moj brat se potepa, se krega in pretepa, kar naprej jezika, nič miru ne da.

Midva se stepava, se skregava, a se vseeno razumeva.

KRESNICE
Kresnice so zletele, lučke so prižgale, v temi razcvetele.

Celo noč letijo, pred otroki bežijo.

KOBRA
Kobra je strupena, kar ona uje, je na mestu mrtvo, da potem poje.

Vsi se jo bojijo, vsi pred njo bežijo.

ZEMLJEVID
Na zemljevidu vidim vse kar je in vasi, reke in tujine, vse, kar mi srce poželi.

Boštjan Milčič, 7. c

MOJ BRAT IMA RAD ŽIVALI

Mojemu bratu je ime Stanislav. Že od nekdanj ima rad živali, še posebno pa ptice. Nekega dne se je odpravil v hribe s prijatelji. Domov je prišel okoli 23. ure. Takrat sem jaz že spala. Ko sem se zjutraj prebudila, sem bila zelo začudena, ker so bili vsi zaskrbljeni in so nekaj iskali. Bila sem zelo radovedna, kaj neki iščejo. Šla sem k bratu in ga vprašala, kaj iščejo. Povedal mi je, da iščejo ježa. Debelo sem pogledala in rekla: »Ježa?« »Da, ježa.« mi je brat ježno odgovoril. Videla sem, da je slabe volje in sem se tudi jaz odpravila iskat ježa. Takrat mi je bilo komaj pet let in sem bila zelo radovedna. Končno smo ga našli pod posteljo. Potem ga je brat žalostno nesel v gozd in ga tam pustil.

Zdaj je star že 24 let. Ima svojo družino in goji dvanajst papig. In če jim prisluhneš, slišiš pravi pevski zbor. Sedaj je postal član društva prijateljev živali in ima tudi člansko izkaznico.

Ksenija Veniger,

del in se bom še naprej trudil, da bom pomagal lovcem in skrbel za divjad in ptice in s tem izrazil hvaležnost lovcem, ki so mi omogočili ta izlet.

Kranjc Branko, 6. razred, OŠ LJUBA MIKUS ŠALEC

OH, TA ČASOPIS

"Ja, mami pravi!" Ne razpravaj se, daj ga sem. "Mami na mami ne pravi, ne odbeva in svoje nobo in glavnim lopatom vrat. Se mami pravi, da je to poudarjeno in odbeva, se pravi o sprednji strani in da je to izidna slova, med očelom in mano. Učaril je koncu koncu kot strogan čaropir. In kaj so njegovi delci oz. slabe lastnosti? Dobra je tem, da se nevanjajo a najpomembnejši dogodki, slabe naredi velike poroke časa pri branju. Četava četavljica je iz končnih plasti - npr. celuloza. Četavljica pa je tudi iz (npr. slova) 50 strani, na koncu so opisane različne stvari, npr. filmi, knjige, sporočil na RTV, gibanje stvari, npr. "Učimo kava" in druge stvari različne. Učimo, da je v njem na malce več nečaj. Upravljanje? Upravljanje je ne branje in gledanje, ki je v njem kaj slab - vedno nam določa čas, pravno se imajo vseh dan. Druga plat upravljanja je v tem, da ločimo in stavimo papirja, naredimo novega. Upravljanje pa je miselnih ljudi pri branju, kjer je papir pabek. Učiti čaropir. Različne se je mate - vidno. Bilo je pabek in čaropir a gledanju, včasih bolni stvari, kot je branje, znamenit čaropir. Če drugi stvari pa imamo več - vnt čaropir, kjer je tudi veliko ljudi, ki razpravljajo o slova, vedno in hit, da gledamo nepredvideno, da jazy, da nava bolne slova, Tvorin. Nava tehnik, na dvanajsto branje jazy, slova, čaropir, na znamenite Antonine zgodbe itd. Slova odnos do čaropirja je spremenljivo. Slova vedno vedno in ga nato določa čas, npr. vprašanje. Določa pabek, nato ga odlagamo na določeno, od tam je ga hore, kava predstavimo v dvanajsto, kjer je na talno polovica čaropirnega podjetja. Gledamo nava najprej pabekem, saj to kva teden ne mi več nava, kva polovica stvari a pabek manjha. Pa - ti čaropirje nava v nava, mbi. Slajbo nam določa in slabim lastnostim bi bilo izidno, kva čaropirja nava dolgočasno.

Ksenija Veniger, novinarica, OŠ POLZELA

Rubrika mladih

Naloge in problemi štipendiranja

Problem štipendij, njihovo urejanje in cilj, je tematika, ki zanima ne le mlade, temveč tudi njihove starše. Na nasvet Stanke Trdin, referentke za štipendije v Žalcu, smo se napotili v Celje, kjer nam je Mojca Cegljar pomagala razgrniti nekatere osnovne dileme in probleme štipendiranja.

Čeprav ima vsaka občina v Sloveniji samostojnega referenta za štipendiranje in prav tako referenta za zaposlovanje, so zaradi večje racionalizacije ustanovljene enotne strokovne službe za področja več občin, ki so med seboj kulturno, izobraževalno in ekonomsko povezane. Tako obstaja v Celju Strokovna služba za štipendiranje in poklicno usmerjanje, ki pokriva šest občin (Celje, Zalec, Sentjur, Šmarje pri Jelšah, Konjice in Laško) in ki deluje v okviru Strokovne službe občinskih skupnosti za zaposlovanje. Omenjena služba opravlja administrativna dela v zvezi s štipendiranjem iz združenih sredstev, hkrati pa spremljajo tudi razpise za kadrovske štipendije, jih skušajo sistematizirati in nadzorovati skladno s samoupravnim sporazumom o štipendiranju. Hkrati pa predstavlja ta strokovna služba neke vrste sooblikovalca politike izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja — nekakšen vezni člen med izobraževanjem in vstopanjem v delo. Finančna sredstva zbirajo po 0,5%-ni stopnji od bruto osebnega dohodka plus solidarnostni sklad, v katerega vlagajo gospodarsko »premožnejše« občine. V našem primeru v ta fond vlagata samo občini Celje in Zalec. Usmerjevalna funkcija te službe je tudi v tem, da skušajo prosilce štipendij iz združenih sredstev usmerjati h kadrovskim štipendijam, če jo le lahko dobijo.

Število razpisanih kadrovskih štipendij v občini Zalec v zadnjih dveh letih v globalu upada, še posebej zaskrbljujoč pa je porast števila nepodeljenih štipendij. Tako je ostalo v šolskem letu 1983/84 od skupno 441 razpisanih kadrovskih štipendij 135 nepodeljenih (30,6%), v letu 1984/85 od skupno 415 razpi-

sanih pa kar 184 nepodeljenih (kar predstavlja zaskrbljujočih 44,3%). V letošnjem šolskem letu je število razpisanih kadrovskih štipendij nekako isto kot lansko leto (412). Enega od problemov predstavlja tudi strukturno neskladje med štipendiranjem proizvodnih in neproizvodnih dejavnosti. Tako je v lanskem letu znašalo to razmerje 94:6 v korist proizvodnih dejavnosti, letos pa je od vseh razpisanih štipendij komaj dvajset štipendij (ali 4,8%) razpisanih za neproizvodne poklice. Primanjkljaj takšne neskladne štipendijske politike je čutili predvsem v zdravstvenih, pedagoških in družboslovnih dejavnostih. Tov. Ciglerjeva je posebej poudarila problem, ki dosegla republiško raven in ni prisoten zgolj v žalski, celjski in drugih v omenjenih občinah, to je nepodeljevanje štipendij iz Titovega sklada za mlade delavce: bodisi iz dela ali ob delu. Zaradi tega je bil podaljšan rok za te štipendije do konca novembra. In naloga vseh delovnih organizacij in DPO je, da evidentirajo morebitne mlade delavce, ki izpolnjujejo pogoje za takšne štipendije. V Žalcu sta ostali dve tovrstni nepodeljeni štipendiji.

Skrb za kadrovsko reprodukcijo nam kaže odnos med številom kadrovskih štipendistov in številom zaposlenih v občini. V občini Zalec je to razmerje 6% nad republiškim povprečjem, dasi je v primerjavi s šolskim letom 1983/84 padlo za 0,7%. Ker so nekatere kadrovske štipendije prenižke, podeljuje k njim razliko. Le-ta predstavlja proti celim štipendijam iz združenih sredstev razmerje 26,9%:73,1% (slovensko povprečje znaša 30:70). Iz združenih sredstev je bilo v letošnjem letu podeljenih 228 celih štipendij in 84 razlik h kadrovskim štipendijam. Starih štipendistov je skupno 171 (115 jih prejema cele štipendije in 56 razliko h kadrovskim štipendijam). Poprečna štipendija iz združenih sredstev znaša za učence 6879,00 din, poprečna študentska štipendija pa 11876,00 din. Najvišja štipendija znaša 20880,00 din in najnižja (ra-

zlika h kadrovski štipendiji) 610,00 din.

Metodologija izračunavanja štipendije iz združenih sredstev je zelo komplicirana. Ker je okoli tega problema vedno mnogo vroče krvi, je prav, da skušamo ta problem nekoliko razjasniti. Prvi pogoj za pridobivanje štipendije je dohodkovni cenzus, ki znaša konkretno letos 15269,00 din na osebo oz. člana družine. S tem prvim pogojem je povezan drugi, ki zajema tudi delež življenjskih stroškov. Le ta zajema: ali štipendist oz. bodoči štipendist stanuje v kraju šolanja ali ne ali je vozač. Pri teh življenjskih stroških se upošteva participacija staršev. Tako lahko na primer šolar, ki se šola v kraju bivanja, pa čeprav znaša dohodek na člana družine v njegovem primeru le 12494,00 din, ne dobi štipendije, ker je njegov delež življenjskih strokov nižji od nekoga, ki se šola v drugem kraju, in znaša morebiti dohodek na člana družine pri njemu 1000 din več. Tretji pogoj je dodatek za uspeh, ki se dodaja le v primeru prav dobrega in odličnega uspeha in ki znaša tako za učence kot za študente pri odličnem uspehu 3531,00 din in za prav dober uspeh 1765,00 din.

V sedanjem usmerjenem izobraževanju bi morala funkcija usmerjevanja odpasti, vendar obstaja zaenkrat še cel kup pomanjklivosti. Tako OZD dostikrat razpisujejo štipendije za specialne poklice, za katere pa se učenci odločajo šele med šolanjem. Sprotnejše usmerjevanje bi bilo boljše, tako pa učence štipendija dostikrat omejuje. Podoben problem je pri visokošolskih štipendijah. Fleksibilnost je dostikrat nedorečena tudi obratno, ko posameznik skuša opravljati poklic, za katerega ni sposoben.

Problematika štipendiranja je vedno aktualna, danes v tej težki krizni situaciji, ko je potreba po strokovnih kadrih zelo velika, pa je ta problematika še posebej potrebna sistemska, pametne in organizirane rešitve.

Gregor Vovk

KNJIŽEVNA MLADINA ŽALEC

Razpisuje

NAGRADNI NATEČAJ ZA LITERARNO DELO

PROZA
1. dramska dela
2. scenarij
3. novele, črtice, eseje ipd.

II. POEZIJA
(pri poeziji pošljite po pet prispevkov, po možnosti kot zaključeno celoto)

III. IZBOR TEME JE SVOBODEN
IV. Dela pošljite na naslov OK ZSMS Žalec, Ul. Ivanke Uranjek 6, s pripisom »za nagradni natečaj« v treh izvodih tipkopisa s šifro, ne s praviim imenom. V posebni zapečateni ovojnici napišite točen naslov, starost, izobrazbo ter šifro.

V. PRISPEVKE POŠLJITE NAJKASNEJE DO 15. 12. 1985

VI. Posebna komisija bo pregledala literarna dela in določila 1., 2. in 3. nagrado.

VII. Izid natečaja bo objavljen v Savinjskem občanu.

VIII. Zaključna prireditev s podelitvijo nagrad bo 8. februarja ob kulturnem prazniku.

Program proslav in prireditev v decembru

Datum	Aktivnost	organizator	kraj
4.5.10.11.12. December	Občinsko prvenstvo v košarki za vse kateg.	ŠŠD	Žalec, Griže, Vransko
9. — 13. decembra	Teden solidarnosti z osvobodilnimi DO, gibanji Palestine	Klubi OZN,	vse šole
10. december	dan človekovih pravic	PO, Klubi OZN	vse šole
13. in 14. december	Republiška problemska konferenca »Samoupravljanje pionirjev«	OZ DPM, FO	
14: december	Ekipno prvenstvo v šahu	OZ DPM, Šah. klub	Vransko
22. december	Proslava dneva OS	šole, VVZ	KS
23.—30. decembra	Novoletno praznovanje otrok	OZ DFM, v KS, šole, VVZ	vse šole KS

Iz naših krajevnih skupnosti • Iz naših krajevnih skupnosti

Prebold

Krajani KS Prebold, ki delajo in živijo v petih, sicer teritorialno ločenih vaških skupnostih, a imajo skupne potrebe in želje, se bodo v nedeljo, 8. decembra, odločili na referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka. Na petih glasovnih mestih v Preboldu, Kaplji vasi, Latkovi vasi, Gornji vasi in Marija Reki bodo odločili o nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti ter s tem izkazali svojo zavest in pripravljenost krojiti usodo svojega kraja — njihove temeljne samoupravne celice, v kateri delajo, živijo in uredničujejo svoje potrebe, želje in interese. Že velikokrat izgovorjeno in napisano geslo »Glasujemo danes za boljši jutri« bo in mora postati resničnost, če ne želijo v prihodnosti imeti še večjih problemov.

Za samoprispevek se v občini Žalec odloča čedalje več krajevnih skupnosti, saj vedo, da po izteku občinskega samoprispevka ni moč pričakovati pridobitev s tega »naslova«. Iz sredstev, zbranih z občinskim samoprispevkom, je bilo veliko narejenega, res pa je tudi, da so nekateri zaradi pomanjkanja sredstev dobili manj kot bi morali. Slednji so zato bistveno bolj zagreti za krajevni samoprispevek, saj vedo, da bodo zbrana sredstva ostala v njihovi KS, za njihove potrebe in želje, in da bodo pridobitve tako velike, kolikor bo denarja.

V minulem mesecu so po vaseh preboldske KS potekali zbori vaščanov, na katerih so govorili o uvedbi krajevnega samoprispevka. Zbori so bili dobro obiskani in ko so analizirali osnutek programa del, ki bi se naj opravila s sredstvi samoprispevka, ob upoštevanju javnega mnenja, se je izoblikoval prioriteten vrstni red. Na zborih krajanov so bila različna gledanja glede uvredbe samoprispevka, vendar so si bili povsod edini, da ga je potrebno izglasovati. Vzdušje pred referendumom je sorazmerno dobro in zato je upati, da bo tako tudi na

Odločali se bodo za samoprispevek

glasovnih mestih, ko se bodo krajani odločili o usodi svojega kraja in o pridobitvah, ki se jim obetajo, če bodo izglasovali samoprispevek.

In kaj vse naj bi v krajevni skupnosti Prebold pridobili ob izglasovanem samoprispevku v naslednjih petih letih? Prednost imata krajevni vodovod in kanalizacija. Temu so na zborih krajanov dajali največji pomen. Pri vodovodu gre za obnovitev cevovoda od rezervuarja Prebold — skozi Gornji Prebold — preko Bolske do razcepa za Kapljo vas in Latkovo vas v Dolenji vasi. Sedanji cevovod je močno dotrajan, na večih mestih pušča in tako se mnogo vode izgubi v zemljo. Ob vsem tem pa obstaja nevarnost, da v cevovod prodrejo odpadne vode iz ponikalnic, kar lahko pripelje do težkih posledic. Iz tega razloga je tudi ureditev kanalizacije nujna in se navezuje na ureditev vodovodnega omrežja. Ob tem velja povedati, da kanalizacija v pravem pomenu besede skorajda ne obstaja in da večina individualnih hiš spušča odpadno vodo v hišne ponikalnice in tako je podtalnica verjetno že onesnažena. Tako je koriščenje tega dragocenega vodnega vira vedno bolj vprašljivo. Kako bo čez leta, pa si lahko mislimo, če ne bomo v tej smeri učinkovito ukrepali.

V referendumskem programu pa je še predvidena razširitev mrliške vežice in izgradnja pokritega prostora pred vežo, tako da se bodo lahko pogrebni obredi izvajali pod streho. Nadalje naj bi razširili telefonsko omrežje v hribovitih vaškem predelu Marije Reke oz. Velike Reke, ki je doslej še brez tovrstne povezave s svetom. Pri tem je potrebno povedati, da bo ostala telefonija izven referendumskega programa, saj so si v ostalih krajih — primer Latkove vasi — vaščani sami zagotovili potrebna sredstva in ne bi bilo pošteno do njih, če bi drugi dobili

ta sredstva iz referendumskih sredstev. Izjema pa je Marija Reka oz. Velika Reka, saj ne bo koristila ne kanalizacije ne vodovoda ne mrliške vežice itd. Med najbolj dotrajane in zapuščene objekte v KS nedvomno spada Dom Svobode, zato naj bi v tem času s pomočjo referendumskih sredstev in drugih virov primerno uredili to zapuščeno predanih Svobodašev in članov Delavske prosvetnega društva, ki so ta dom tudi zgradili. Pri obnovi sta predvideni dve fazi, in sicer bi v prvi obnovili obstoječi prednji del, kjer so društveni prostori in knjižnica, v drugi fazi pa naj bi dozdali še avlo s sanitarnimi prostori in dvema večjima prostoroma. Čelvelj pa žuli krajane Prebolda tudi glede plavalnega bazena, kjer bi bila potrebna temeljita obnova. Dejstvo je, da bazen ni samo preboldski in zato upravičeno pričakujejo, da bodo pri tem sodelovali tudi ostali subjekti v občini.

Referendumski program del je nedvomno obsežen in zato bo ob uspelem referendumu potrebno mnogo truda, da se bodo zastavljene naloge uresničile. Z izglasovanem samoprispevkom naj bi se zbralo v malho v enem letu 17.593.700 dinarjev, kar pomeni, da bi v petih letih zbrali 87.968.500 dinarjev. Ta denar naj bi zagotovilo 1400 delovnih ljudi z 2%-no prispevno stopnjo od bruto osebnega dohodka; 191 upokojencev s povprečno pokojnino 34.214 dinarjev — po prispevni stopnji 1,5%, nadalje 384 zavezancev davka iz dohodka kmet. dejavnosti — po stopnji 4% od katastrskega dohodka in 60 obrtnikov — po stopnji 2,5% iz osebnega dohodka iz ostanka čistega dohodka.

V slogi je moč. Pregovor pravi Zrno na zrno pogača, dinar na dinar palača. Upajmo, da bo tudi tokrat tako.

D. Naraglav

Vransko

Tudi v krajevni skupnosti Vransko so se odločili, da razpišejo referendum za krajevni samoprispevek. Krajani se bodo zanj odločili 8. decembra. Priprave glede programa so potekale dalj časa, pripombe iz javne razprave so v kar največji meri tudi upoštevali. Program zajema komunalna dela v posameznih vaseh in zaselkih, del sredstev bodo namenili za izgradnjo avtobusne postaje in ceste skozi trg, ureditev športnega igrišča v Prekopi, tri milijone din pa bodo namenili za obnovo šolske kuhinje. Z zbranimi sredstvi

Brez samoprispevka ne bo napredka

bodo razpolagali posamezni vaški sveti, le manjši del bodo namenili za skupne potrebe. Samoprispevek naj bi plačevali zaposleni z 1,5 odstotka od netto osebnega dohodka in pokojnin, 11 odstotkov od katastrskega dohodka naj bi prispevali lastniki zemljišč in gozdni posestniki; 5,5 odstotka kmetje od osebnega dohodka; 1,5 odstotka od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, enak odstotek pa naj bi plačevali tudi krajani, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost. Tako kot določa zakon, bo

do placita oproščeni delavci in upokojenci, ki z osebnim dohodkom in pokojnino nimajo zagotovljene socialne varnosti.

Predvidevajo, da bi s samoprispevkom zbrali 35 milijonov din, za uresničitev zastavljenega programa pa pričakujejo sofinanciranje občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije pozivajo krajanje, da 8. decembra izkažejo svojo zavest in pripravljenost za reševanje zastavljenih nalog.

jk

Grize

Preko sto gasilcev veteranov se je sredi oktobra zbralo v Grizah v okviru meseca požarne varnosti. Lepa udeležba je dokazala, da so člani gasilske organizacije vedno zvesti tej humani organizaciji. Letos pa je bilo to srečanje posvečeno 30-letnici razvoja Občinske gasilske zveze, zato so ob tej priložnosti nekaterim podelili plakete gasilske zveze. Prejeli so jih Antoň Zadel, GD Levec; Franc Klančičar, GD Vrbje; Ivan Randl, GR Grize; Mirko Podgoršek, GD Prebold; Franc Dobravc, IGD TN Polzela; Ivan Vranič, GD Prekopa in Franc Plauštajner, GD Petrov-

Srečanje gasilcev veteranov

če. Eden izmed udeležencev je obudil spomine na razvoj gasilstva v občini z naslednjimi besedami: »Pozdravljam vas, ki ste takoj po vojni, v času obnove, stali v prvih vrstah pri obnovi gasilskih društev in domov. Spomin se mi vrača v hišo, kot smo včasih rekli kmečki sobi, kjer je na častnem mestu na steni visela diploma udarnika pri izgradnji gasilskega doma, to je tudi vse, kar smo za prostovoljno delo tudi dobili, in prav je, da to vrlino v naši organizaciji negujemo tudi danes.« Franjo Avdič se je tudi spomnil, kako je bilo leta 1922, ko

je vstopil v gasilske vrste. Kot gasilski častnik je vzgojil številne gasilce in Jože Šalej je pristavil, da se je vsega, česar se je naučil, naučil prav od Franja Avdiča. Srečko Kuret je obujal spomine na gasilsko vozilo društva Ložnica, ki je rabilo več deset litrov bencina, uporabljali pa so ga tudi za prevoze na prostovoljno delo in mitinge. Gasilci veterani imajo v svojih vrstah tudi sedem žena — veterank. Kot vsako leto so tudi letošnje srečanje zaključili z družabnim srečanjem, Franc Oset in Franc Klančičar pa sta tudi za letošnje srečanje pripravila prigodne pesmi.

if

Žalec

Referendum bo 8. decembra

Vlado Plaskan

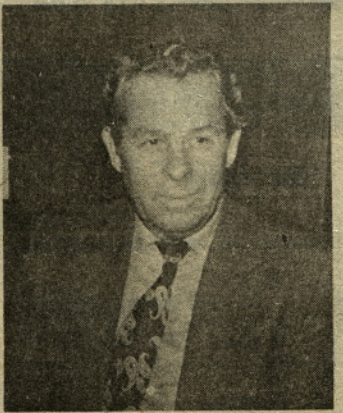
V prejšnji številki Savinjskega občana smo podrobneje pisali o programu samoprispevka v krajevni skupnosti Žalec. Čeprav so krajani na razpravah v mestnih četrtih opozarjali še na nekatere potrebe, pa se je skupščina KS na zadnji seji odločila za predlagani program predvsem zaradi finančnih možnosti, ki so precej omejene. Nekateri so se namreč precej ogrevali za izgradnjo odprtega bazena, skupščina pa se je odločila, da v program vnese ureditev naravnega kopalnišča ob Savinji, ker za bazen ni finančnih možnosti. Na predlog društva upokojencev naj bi upokojenci plačevali 0,75 odstotka, medtem ko so pri ostalih stopnje ostale nespremenjene. Sicer pa so na osnovi podatkov ugotovili, da dve tretjini upokojencev sploh ne bosta plačevali samoprispevka, kajti tisti, ki imajo manj kot 31.000 din pokojnine, so po zakonu oproščeni plačila. Plačila samoprispevka so oproščeni tudi delavci, ki prejema osebni dohodek, manj-

Doroteja Rumpf

ši od zajamčenega. Seveda pa vsi, ki ne bodo plačevali samoprispevka, glasujejo na referendumu. Krajani Žalca se bodo torej 8. decembra odločili za samoprispevek, odločitev je v njihovih rokah; če referendum ne bo uspel, potem seveda programa ne bo mogoče uresničiti v naslednjih petih letih. Tako kot v tistih krajevnih skupnostih, kjer so že izglasovali samoprispevek, pričakujejo tudi v Žalcu, da bodo krajani izkazali solidarnost in pripravljenost za reševanje skupnih nalog.

Ciril Prezelj, predsednik KO SZDL: »Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije smo si prizadevale, da bi bil program samoprispevka sprejemljiv za večino krajanov. Nekateri komunalne naloge bomo zajeli še v redni program krajevnih skupnosti. Jasno pa je, da smo morali sprejeti takšen program, kakršnega bomo lahko skladno s finančnimi možnostmi tudi uresničili. V imenu krajevnih konference SZDL

Ciril Prezelj

pa pozivam krajanje, da tudi tokrat izkažejo solidarnost in zavest za napredek in da se na referendumu odločijo za samoprispevek.

Doroteja Rumpf, VVZ Janko Herman: »Poleg tega, da je vsako leto odklonjenih okrog 80 otrok, da so sedanji vrtci prenatrpani, kar gre na škodo otrok, je treba upoštevati novozgrajena stanovanja, v katerih je največ mladih družin. Zato je izgradnja vrtca še kako potrebna.«

Vlado Plaskan, sekretar sveta ZK: »Na seji sveta ZK, ki povezuje 34 osnovnih organizacij, smo obravnavali in sprejeli program samoprispevka in sklenili, da pozovemo vse komuniste, živeče v naši krajevni skupnosti, da storijo vse za uspešno izvedbo referenduma. Ta pomembna naloga zahteva od komunistov vso odgovornost skladno s stališči 16. seje CK ZKS, v katerih je govora o naslonitvi na lastne sile.«

jk

Matke

»Kožuhaški večer«, kot nekoč

Zadnjo soboto v oktobru je gasilsko društvo Matke organiziralo kulturno-zabavno prireditev Kožuhaški večer, na katerem so nastopili: dramska skupina GD Matke, folklorna skupina Šempeter, vokalna skupina GD Matke — Viva in instrumentalna skupina iz Matk. Po ličkanju pa je veselo domače viže zaigral ansambel Laški pivovarji, ob katerih so se vsi prav veselo vrteli pozno v noč. Predstava je trajala kar debelo uro. Navdušenje in sodelovanje obiskovalcev je bilo tolikšno, da je človek imel občutek, da se je dvorana gasilskega društva spre-

menila v eno samo veliko »kožuhalnico«. Na odru so domača dekleta skupine Viva najprej pokazala, kako so spretna pri ličkanju; fantje, ki so bili oblečeni v delovne kmečke obleke, pa so koruzo povezovali in obešali v »štante«. Tako kot nekaj tudi tokrat ni manjkalo zbadljivk na račun zankonske zvestobe, šaf in ljudskih pesmi. Šempeterska folklorna skupina pa je predstavila narodne plesove ob spremljavi diatonične harmonike in instrumentalnega ansambla iz Matk, mošt pa je nenehno dvigal temperaturo in razpoloženje. Marsikomu so se spo-

mini vrnili v mlada leta pod domači kozolec, saj je mladim res uspelo ustvariti pravo »kožuhaško« vzdušje in stari kmečki običaj je z vsemi svojimi značilnostmi zopet dobil svojo pravo podobo. Organizatorju GD Matke in nastopajočim gre vsa pohvala za njihovo iznajdljivost in prizadevanje, naša želja pa je, da bi bilo takšnih prireditev iz kmečkega življenja in običajev naših očetov v bodoče še več, saj razvedrijo obiskovalce in ohranjajo lepe ljudske običaje.

Branko Kobal

KOLESARSKI PLES V NAMI

Kolesarska sekcija TVD Partizan Žalec vabi na prvi kolesarski ples, ki bo 7. decembra v Nami Žalec. Sodelovali bodo naši najboljši kolesarji z Juretom Pavličem na čelu, poskrbljeno pa bo tudi za prijetno zabavo. Za člane kolesarske sekcije je vstop prost.

T. TAVČAR

Vrbje

Športne in kulturne prireditve

Krajani Vrbja praznujejo svoj krajevni praznik v spomin, ko je bila iz 11. na 12. november leta 1942. leta požgana Debičeva domačija. Letošnje praznovanje, ki je potekalo od 10. do 17. novembra, je bilo v znamenju športnih in kulturnih prireditev, gasilci so pripravili verižno vajo, na slavnostni seji skupščine krajevnih skupno-

sti in družbenopolitičnih organizacij pa so govorili o delu in načrtih za prihodnje obdobje. Jani Ferme, predsednik sveta KS Vrbje, nam je povedal, da so bili letos na komunalnem področju manj uspešni kot leta poprej. Denarja imajo vse manj, zato so v letošnjem letu gramozifali nekaj odsekov krajevnih cest in uredili javno

razsvetljavo, do konca leta pa imajo v načrtu še izgradnjo mostu preko potoka Lave. Povejmo še to, da so v počastitev praznika pripravili srečanja krajanov, starih 60 in več let, najmlajši iz vrtca pa so jim pripravili lep kulturni program.

DA NE POZABIMO

Prva povojna leta

Ob 40-letnici osvoboditve in ob prazniku republike se spomnimo nekaterih mejnikov našega razvoja. V Ajdovščini je bila 5. maja 1945 imenovana prva slovenska vlada. Tedaj je bilo zaključeno obdobje, ki se je pričelo leta 1943 v Kočevju, ko je bil na znamenitem Kočevskem zboru izvoljen prvi slovenski parlament. Kočevski zbor pa predstavlja tudi začetek formalne graditve slovenske državnosti. Predsedstvo Slovenskega narodno osvobodilnega sveta je uvedlo zbere volilcev kot obliko uresničevanja ljudske oblasti. Na seji 21. 5. 1944 je predsedstvo sprejelo odlok o narodnoosvobodilnih odborih, ki so predstavljali organe ljudske oblasti. Razvoj je bil v posameznih pokrajinah različen. Oblastni komite KPS za Štajersko je 3. maja 1945 izdal posebno okrožnico v zvezi s prevzemom oblasti. Torej naj bi na Štajerskem prevzela oblast vojaške oblasti. Do tega ni prišlo, vojska pa je odšla na Koroško. Zato je Oblastni komite KPS izdal novo okrožnico, v kateri je naročil, naj oblast po osvoboditvi prevzamejo odbori OF. Tako je bil ustanovljen odbor OF v Žalcu septembra leta 1944, vodila pa ga je Ana Karčič, oblast pa je prevzel 9. maja 1945. Narodna vlada Slovenije je 30. 6. 1945 sprejela odredbo o nadaljnjih volitvah v krajevne, mestne in okrajne narodne osvobodilne odbore. V Žalcu so bile volitve avgusta 1945, predsednik KNOO pa je postal Jože Aubrecht. Na sedanjem področju občine Žalec je bilo izvoljenih 34 KNOO. Ti odbori so prevzeli samo politično delo. Že 6. 9. 1945 sta bila ukinjena okrajna in Vrnska, leta 1952 je bilo v žalski občini devet občin, in letos praznujemo 30 let, od kar je bila ustanovljena občina Žalec, tedanja komuna. Zanimiv je zakon o častnih nazivih z 8. 12. 1948, ki je med drugim zajemal častne nazive udarnik, prvak socialističnega dela, junak socialističnega dela ljudske republike, junak socialističnega dela FLRJ, zaslužni kmetovalec, zaslužni kmetijski zadrudnik, ugledni kmetijski zadrudnik ljudske republike, ugledni kmetijski zadrudnik FLRJ. To je bil predvsem čas moralnih spodbud.

KLO Žalec je julija 1946 odločil, da bo kmet žito z njive, ki jo je dodelila okrajna agrarna komisija, oz. požet pridelek prodal okrajnemu ljudskemu odboru, slamo pa brezplačno produktivni zadrugi Slavko Štander v Vrbju. To kaže, da smo imeli agrarne komisije, ki so razpolagale z zemljišči, odvzetimi veleposestnikom, z zakonom o agrarni reformi. Tako je bila ustanovljena tudi Zadruga v Vrbju.

Življenje po vojni je bilo zelo težko. Nastopile so obvezne oddaje v naturalijah. Krajevni odbori so s pismenimi ukazi določili količino posameznih pridelkov, ki so jih morali oddati kmetje. Delo članov KLO je bilo zelo težko, saj so morali zahtevano količino pridelkov porazdeliti na posamezne kmete, pa tudi davek se je določil na krajevnem odboru. V Vinski gori so obvezno oddajo brez večjih težav tudi uspešno izvedli. Tudi z agrarno reformo je bilo precej dela, pa tudi enostavno ni bilo, kajti vzeti je bilo treba zemljo tistemu, ki je je imel preveč. Ustanavljati so začeli kmetijske zadruge. S prostovoljnimi delom in prispevki so kmetje zgradili zadrugne domove, zadruga pa so pričele nabavljati prve kmetijske stroje.

Takšno je bilo življenje po vojni, ljudje so gradili novo domovino z rokami, udarniškim delom in z veliko zagnanostjo in prav je, da se tudi teh časov spomnimo ob prazniku republike.

F.J.

ZAKLJUČEK SINDIKALNIH ŠPORTNIH IGER

V dvorani Svobode v Lobjah je bil v soboto zaključek letošnjih sindikalnih športnih iger. Prireditev sta pripravila občinski sindikalni svet ter Zveza telesnokulturnih organizacij pod pokroviteljstvom KIL, ki letos slavi 175 let delovanja. V umetniškem delu programa pa so nastopili člani Svobode Lobje.

Zbrane je najprej pozdravil predsednik OSS Branko Povše, ki je orisal pomen iger, o letošnjih igrah pa je nekaj več povedal predsednik komisije Vinko Banovšek, ki je poudaril, da so bile te po vrsti že dvaindvajsete ter da je letos na njih v 12 športnih panogah nastopilo 2800 udeležencev iz 30 OZD.

Končni vrstni red za množičnost — I. skupina do 100 zaposlenih: 1. PM Žalec, 2. ZN Žalec, 3. DEM Podlog; II. skupina — do 300 zaposlenih: 1. Minerva Zabukovica, 2. VVZ Žalec, 3. Gradnja Žalec; III. skupina — zaposlenih do 500: 1. Juteks Žalec, 2. Garant Polzela, 3. Ferralit Žalec in IV. skupina nad 500 zaposlenih: 1. TT Prebold, 2. SIP Šempeter, 3. TN Polzela. Tekmovalni del — članice: 1. TT Prebold, 2. VVZ Žalec, 3. Juteks Žalec; veterani: 1. SIP Šempeter (na posnetku predstavnik sprejema pokal), 2. OOS delavcev pri obrtnikih, 3. Juteks Žalec; mlajši člani: 1. SIP Šempeter, 2. TT Prebold, 3. Minerva Zabukovica; starejši člani: 1. Juteks Žalec, 3. SIP Šempeter in 3. Garant Polzela. Plakete pa so prejeli: Adi Vidmajer, Drago Božič, Vinko Banovšek, Janez Prinat, Marjan Goršek, Franc Slokan, Ciril Naprudnik, Juteks Žalec in pokroviteljica prireditve KIL.

Tekst in foto: T. TAVČAR

Zlata poroka Radiških

Vzgojila šest otrok

Skromno, v krogu svojih najdražjih, sta 71-letni Franc in 71-letna Marija Radišek iz Braslovč pred dnevi praznovala 50 let skupnega življenja.

Oba zlatoporočenca izhajata iz številnih kmečkih družin. Po poroki, 3. novembra 1935, se je Marija posvetila gospodinjstvu in čedalje večji družini, ki je potrebovala skrbno roko matere in žene.

Skrb za materialne dobrine pa je bila prepuščena Francu. Kot fant se je izučil za čevljarja, pozneje opravil mojstrski izpit in imel samostojno obrt. Z ženo sta imela v najemu tudi nekaj zemlje, tako da številna družina ni nikoli čutila pomanjkanja. Tudi vojna mu ni prizanesla. Ko bi moral v nemško vojsko, je odšel v partizane in sicer v Gubčevo brigado na Dolenjsko, kjer je ostal leto dni. Po osvoboditvi se je vrnil domov, še nekaj let nadaljeval s čevljarstvo

obrtjo, se za dve leti zaposlil pri Betonu kot skladiščnik, zadnjih dvajset let pa je delal pri PTT Celju.

Poleg službe, ki jo je vestno opravljal, je Franc bil in je še vedno vsestransko aktiven. Dolga leta je že planinec, napravil je kar 12 transverzov, 43 let je član gasilskega društva Braslovče, vseskozi sodeluje v raznih društvih in organizacijah.

Za svoje delo je prejel več odlikovanj in priznanj, med drugim red zaslug za narod s srebrno zvezdo in zlati grb Braslovč, najvišje priznanje krajevne skupnosti. Sedaj živi zlatoporočenca s sinom Jožetom in sta za svoja leta še kar dobrega zdravja. Franc pa še z veseljem opravi kakšno čevljarstvo uslugo.

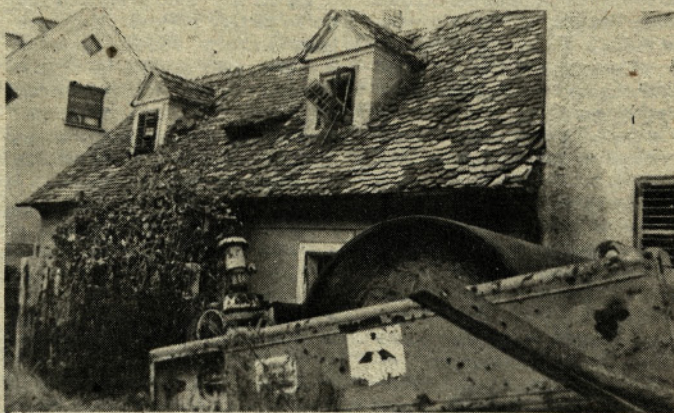
T. TAVČAR

FOTOKRONIKA

Ob mesecu požarne varnosti je bila osrednja gasilska vaja na Polzeli, na njej so sodelovala prioritarna gasilska društva iz vse občine. Vaja je pokazala, da so za gašenje požarov v stolpnih in za reševanje ponesrečencev in stanovalcev ob takih nesrečah dobro pripravljeni.

T. TAVČAR

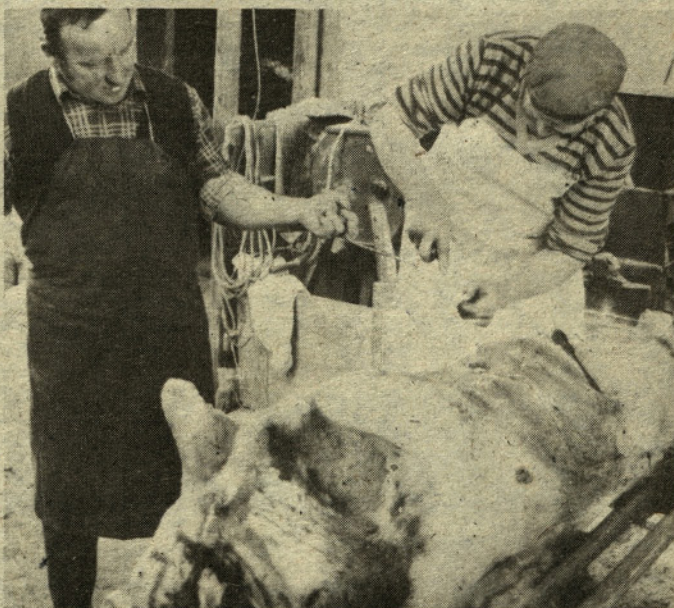
Miša, ki razpada, in stroj, ki propada, kažeta na malomarn odnos do družbene lastnine. Čeprav bi najbrž dobili odgovor, da gre za problem finančnih sredstev, najbrž pa gre še za kaj drugega. Prebivalci ulice Nade Cilenšek pa se jezijo, ker jim ta primer kazi tudi izgled.

L. Korber

Narava se je letos večkrat poigrala in tako je gospodinjstvo Gotovijah zrasi kar dobrih pet kilogramov težka rdeča pesa. Ob takšnih pridelkih bi tudi naše kmetijstvo ne imelo težav, vendar so žal redkost in le zanimivost.

jk

Hladno vreme in bližnji prazniki bodo marsikateremu prašiču napisalo smrtno obsodbo. Tisti, ki imajo prašiče doma, si ne delajo skrbi. Zanje so kolone še vedno praznik. Za tiste druge, ki se odločajo, ali ga bodo kupili ali ne, zraven pa pridno računajo, bodo zmogli ali ne, pa bodo kolone manj praznične. Cene so namreč zelo različne, ponekod so zmerne, ponekod pa takšne, da se ti v glavi zvrtili. Na posnetku sta Štefan Okron in Franc Teržak pri kolinah.

T. T.

Ljubljanska banka

Pripis dinarskih obresti od deviznih vlog

V letu 1984 je bil spremenjen način obračuna in pripisa obresti od deviznih hranilnih vlog, po katerem se obresti od sredstev na deviznih računih in deviznih hranilnih knjižicah jugoslovanskih državljanov, ki ne živijo in ne delajo v tujini, izplačujejo v dinarjih.

Obresti se po veljavni obrestni meri in po srednjem tečaju na dan 31. decembra 1985 obračunajo za vsako vrsto deviz posebej. Dinarskih obresti seveda ni mogoče kar pripisati k devizni hranilni vlogi, ampak k dinarski vlogi na tekočem računu ali dinarski hranilni knjižici.

Zato čimprej, najkasneje pa do 24. decembra t.l., predložite enoti banke, ki vodi vašo devizno vlogo, zahtevek za prenos obresti po deviznih vlogah, obračunanih v dinarjih — obr. DRO-11. V obrazec, ki ga dobite v vseh enotah Ljubljanske banke, navedite številko tekočega računa ali dinarske hranilne knjižice, kamor želite prejeti obresti.

Z 31. decembrom bodo obresti že prenesene na željeni račun. Zahtevek za prenos obresti za leto 1985 bo veljal tudi za avtomatski prenos obresti v naslednjih letih.

Varčevalcem, ki so zahtevek predložili že lani, bo banka obresti za leto 1985 prenesla avtomatično, le v primeru spremembe, je treba banki predložiti nov zahtevek.

V primeru, da v Ljubljanski banki nimate odprtega nobenega dinarskega računa, lahko odprete dinarsko hranilno vlogo, kamor vam bo Ljubljanska banka — Splošna banka Celje na osnovi zahtevka nakazala obresti od deviznih sredstev.

Ljubljanska banka Splošna banka Celje čestita delovnim ljudem in občanom žalske občine za dan republike — 29. november.

Hmezad AGRINA
blogovnica
hmezad
ZALEC

Vaš nakup
od vijaka
do traktorja

8 let

PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO:

— TRAKTORJE TORPEDO DEUTZ 4506, 4806, 6206
— TRAKTORJE TOMO VINKOVIČ TV 420 in TV 520

Nudimo veliko izbiro kmetijskih strojev in priključkov
NAŠIM KUPCEM ČESTITAMO ZA DAN REPUBLIKE — 29. NOVEMBER

VAŠ NAKUP: OD VIJAKA DO TRAKTORJA

Naša nova telefonska številka: (063) 713-211

VAŠ OSKRBOVALEC

Hmezad

10 let AGRINA